

แผนแม่บทมหาวิทยาลัยดิจิทัล

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เศรษฐพงศ์ วงษ์อินทร์

หมายเลข	ความหมาย	วันที่	โดย
V1.0	เริ่มเอกสาร	1 พฤษภาคม 2568	ผศ.ดร.เศรษฐพงศ์ วงษ์อินทร์
V2.0	เพิ่ม กรอบการทำงาน	16 พฤษภาคม 2568	ผศ.ดร.เศรษฐพงศ์ วงษ์อินทร์
V3.0	เพิ่ม ร่าง KPI, รหัสเอกสารแต่ละองค์ประกอบ	13 มิถุนายน 2568	ผศ.ดร.เศรษฐพงศ์ วงษ์อินทร์

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็วภายใต้กระแสดิจิทัลทรานส์ฟอร์เมชัน (Digital Transformation) ซึ่งไม่เพียงส่งผลต่อภาคธุรกิจเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อภาคการศึกษาทั่วโลก รวมถึงมหาวิทยาลัยในประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งมีพันธกิจในการเป็นกลไกขับเคลื่อนสังคมฐานราก การพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) จึงไม่ใช่เรื่องทางเลือกอีกต่อไป แต่คือ เงื่อนไขของการอยู่รอด และ โอกาสในการยกระดับมหาวิทยาลัยทั้งระบบ ให้ทันสมัย ยืดหยุ่น และตอบโจทย์ผู้เรียน ผู้ปฏิบัติงาน และชุมชนอย่างแท้จริง

เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านนี้ แผนแม่บทมหาวิทยาลัยดิจิทัลฉบับนี้ ได้รับการจัดทำขึ้นในลักษณะพิมพ์เขียว สำหรับการพัฒนาและบริหารมหาวิทยาลัยในยุคใหม่อย่างรอบด้าน โดยมีแนวคิดหลัก 3 ประการ ได้แก่

- 1) ยึดโยงกับนโยบายระดับชาติ เช่น นโยบายมหาวิทยาลัย 4.0 ของกระทรวง อว., แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของ DGA, PDPA และ NIST Cybersecurity Framework
- 2) กำหนดกรอบการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ ภายใต้โครงสร้าง VRU Digital University Framework (V-DUF) ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารจัดการ, โครงสร้างพื้นฐาน, ระบบบริการ, บุคลากร, ข้อมูล, ความปลอดภัย, พันธมิตร และระบบติดตามผล
- 3) มีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน เริ่มต้นจากแผนระยะสั้น 6 เดือน พร้อมต่อยอดสู่แผน 3 ปี โดยกำหนดโครงการนำร่อง ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกลไกการติดตามผลอย่างเป็นระบบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) มหาวิทยาลัยจะมีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยขึ้น ลดการใช้เอกสาร เพิ่มความโปร่งใสและรวดเร็วในการให้บริการ เช่น การลงนามเอกสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์, การใช้งาน SSO, และ e-Service ที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงได้ตลอด 24 ชั่วโมง
- 2) บุคลากรจะสามารถทำงานได้สะดวกและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้วยการใช้เครื่องมือดิจิทัล ช่วยลดภาระงานประจำ และสามารถพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เช่น AI, Data Analytics ที่จะกลายเป็นพื้นฐานของการทำงานในอนาคต
- 3) นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น ทั้งในห้องเรียนดิจิทัล (Digital Classroom), ระบบ LMS ที่ยืดหยุ่น และการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ผ่าน Mobile App และ Portal เดียว
- 4) ผู้บริหารสามารถเห็นภาพรวมขององค์กรผ่าน Dashboard และข้อมูลวิเคราะห์ที่แม่นยำ ช่วยให้เห็นแนวโน้มได้อย่างมีข้อมูลรองรับ (data-driven)
- 5) มหาวิทยาลัยจะมีความพร้อมในการรองรับการประกันคุณภาพ การตรวจสอบจากหน่วยงานรัฐ และการรองรับงบประมาณพัฒนาระบบดิจิทัลในอนาคต

หากไม่ดำเนินการ อะไรคือความเสี่ยง

- 1) ระบบภายในมหาวิทยาลัยจะยังคงพึ่งพากระบวนการแบบเดิมที่ล่าช้า เปลืองทรัพยากร และไม่ตอบโจทย์ความคาดหวังของผู้เรียนยุคใหม่
- 2) การขาดแคลนข้อมูลที่เชื่อมโยงกันจะส่งผลให้การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ เสี่ยงต่อความผิดพลาดในการตัดสินใจ
- 3) บุคลากรขาดทักษะดิจิทัลที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต ทำให้เกิด Digital Divide ภายในองค์กร
- 4) มหาวิทยาลัยจะตกอยู่ในความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ และอาจละเมิดกฎหมาย PDPA โดยไม่รู้ตัว
- 5) การขาดความพร้อมเชิงดิจิทัลจะทำให้มหาวิทยาลัยเสียโอกาสในการขอรับการสนับสนุนจากรัฐหรือภาคเอกชน และไม่สามารถแข่งขันกับสถาบันอื่นที่พัฒนาไปไกลแล้ว

บทสรุป

แผนแม่บทฉบับนี้มีได้เป็นเพียงเอกสารเชิงนโยบาย หากแต่เป็นเครื่องมือในการ บริหารความเปลี่ยนแปลง ของมหาวิทยาลัยทั้งระบบ ที่จะช่วยลดจุดอ่อน เสริมจุดแข็ง และนำพาองค์กรสู่อนาคตอย่างมั่นคงและยั่งยืน

มหาวิทยาลัยจึงควร กล้าเริ่ม กล้าปรับ และกล้าขับเคลื่อน ด้วยพลังของดิจิทัล เพื่อให้ทันต่อยุคสมัย สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย และตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมอย่างแท้จริง

แผนแม่บทมหาวิทยาลัยดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

1. ที่มาของแนวคิด Digital University ในประเทศไทย

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา สังคมไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากกระแสดิจิทัลทรานส์ฟอร์มเมชัน (Digital Transformation) ที่เข้ามามีบทบาทในแทบทุกภาคส่วนของประเทศ รวมถึงในระบบการอุดมศึกษา การพัฒนามหาวิทยาลัยให้เข้าสู่ยุคดิจิทัลจึงไม่ได้เป็นเพียงทางเลือก แต่กลายเป็นภารกิจจำเป็นในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด และการยกระดับศักยภาพสู่มาตรฐานใหม่ของโลกการศึกษา

1.1 บทบาทของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

กระทรวง อว. ในฐานะหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลการอุดมศึกษา ได้กำหนดยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัย 4.0 เพื่อเป็นทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยหนึ่งในประเด็นสำคัญคือการเปลี่ยนผ่านมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็น Digital University

ใน แผนแม่บท อว. ระยะ 20 ปี และ แผนพัฒนาอุดมศึกษาฉบับล่าสุด (พ.ศ. 2566–2570) ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า มหาวิทยาลัยควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงระบบการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการให้บริการต่าง ๆ เพื่อสร้างความคล่องตัว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 บทบาทของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA)

แม้ว่ามหาวิทยาลัยจะอยู่ภายใต้สังกัดของ อว. แต่ในฐานะหน่วยงานของรัฐ ก็ต้องปฏิบัติตามกรอบของรัฐบาลดิจิทัลเช่นกัน โดย สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (DGA) เป็นหน่วยงานที่กำหนดแนวนโยบาย Digital Government ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องนำไปประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะประเด็นสำคัญ ได้แก่

- 1) การให้บริการผ่านระบบ e-Service และ e-Document
- 2) การใช้ Cloud ภาครัฐ (Government Cloud)
- 3) การจัดการข้อมูลตามหลัก Data Governance
- 4) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity)
- 5) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

ในแผน Digital Government Plan 2566–2570 ยังระบุชัดว่าหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง รวมถึงสถาบันอุดมศึกษา ต้องมีแผนพัฒนาระบบดิจิทัลให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว

1.3 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอีเอส) และหน่วยงานเครือข่าย

อีกหน่วยงานสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนา Digital University คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอีเอส) ซึ่งผลักดันการปฏิรูประบบราชการผ่านแนวคิด Cloud First Policy และ Digital Transformation ภาครัฐ โดยเน้นให้หน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงมหาวิทยาลัย ปรับเปลี่ยนสู่การใช้เทคโนโลยีคลาวด์ และระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) ยังมีบทบาทในการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยให้ความสำคัญกับโครงการ Smart Campus / Smart Education ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Digital University อย่างเต็มรูปแบบ

2. Framework กลางในการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล

การเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากความตั้งใจเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยกรอบแนวทาง ที่ชัดเจนและครอบคลุม เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน และสามารถเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติและสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในระดับประเทศ มีการกำหนดกรอบการทำงานหรือกรอบแนวทางกลางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐและการอุดมศึกษาไว้หลากหลาย โดยสามารถสรุปแนวทางสำคัญที่มหาวิทยาลัยควรใช้เป็นหลักอ้างอิงในการออกแบบแผนแม่บทได้ ดังนี้

2.1 กรอบ Digital Government ของ DGA

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ได้จัดทำ กรอบ Digital Government เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย โปร่งใส และให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับมหาวิทยาลัยได้อย่างดี โดยมีองค์ประกอบหลัก 5 ประการ ได้แก่:

Digital Service – พัฒนาการให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชนหรือนักศึกษา

Open Data & Interoperability – การเปิดเผยข้อมูลเพื่อการใช้ประโยชน์ และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบ

Digital Workforce – การส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลแก่บุคลากร

Data Governance – การบริหารจัดการข้อมูลภายในองค์กรอย่างมีมาตรฐาน

Cybersecurity & Privacy – การรักษาความปลอดภัยของระบบและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

DGA ยังสนับสนุนการใช้ระบบคลาวด์ภาครัฐ (G-Cloud), การประเมิน Digital Maturity และการพัฒนา Platform ภาครัฐร่วมกัน (Shared Services)

2.2 กรอบ มหาวิทยาลัย 4.0 ของกระทรวง อว.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้กำหนดกรอบการพัฒนา มหาวิทยาลัยในบริบทใหม่ภายใต้แนวคิด มหาวิทยาลัย 4.0 ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยไม่ควรเป็นเพียงสถานที่ให้ความรู้ แต่ต้องกลายเป็นศูนย์กลางนวัตกรรม แหล่งผลิตกำลังคนแห่งอนาคต และมีการบริหารจัดการแบบยืดหยุ่นทันสมัย

สาระสำคัญของกรอบนี้ครอบคลุม 3 ด้านหลัก ได้แก่:

- 1) การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (Flexible Learning) รองรับการเรียนรู้ออนไลน์, Upskill/Reskill, และ Non-degree
- 2) การบริหารจัดการอิงข้อมูล (Data-driven Management) ส่งเสริมการใช้ Dashboard และ Big Data ในการตัดสินใจ
- 3) การเชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจและชุมชน (University Engagement) มหาวิทยาลัยต้องเป็นกลไกพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากผ่านนวัตกรรม

2.3 กรอบความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ NIST CSF 2.0

สำหรับด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานในโลกดิจิทัล มหาวิทยาลัยควรใช้ NIST Cybersecurity Framework (CSF) เวอร์ชัน 2.0 เป็นกรอบหลักในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ฟังก์ชันหลัก ได้แก่:

- 1) Govern – วางโครงสร้างการกำกับดูแลและนโยบายความปลอดภัย
- 2) Identify – ระบุความเสี่ยง ทรัพย์สิน และช่องโหว่
- 3) Protect – วางมาตรการควบคุมป้องกันภัยคุกคาม
- 4) Detect – ตรวจสอบเหตุการณ์ผิดปกติอย่างรวดเร็ว
- 5) Respond – ตอบสนองและแก้ไขเมื่อเกิดเหตุการณ์
- 6) Recover – ฟื้นฟูระบบและดำเนินการต่ออย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบนี้ได้รับการยอมรับในระดับสากล และประเทศไทยก็นำไปใช้ในการกำกับหน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจ รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีระบบสารสนเทศขนาดใหญ่

ตารางที่ 1 กรอบการทำงานที่สอดคล้องกับ Digital University

กรอบการทำงาน	หน่วยงานต้นทาง	จุดเน้น
NIST CSF 2.0	National Institute of Standards and Technology (USA)	มาตรฐานการบริหารความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 6 ฟังก์ชัน (Govern-Recover)
DGA Digital Government Framework	สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (DGA)	บริการดิจิทัล, Open Data, Cloud, Data Governance
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	กระทรวง อว.	Flexible Learning, Data-driven Management, Engagement with Community
PDPA Compliance Framework	กระทรวงดิจิทัลฯ (ดีอีเอส)	การจัดการข้อมูลส่วนบุคคล, สิทธิของเจ้าของข้อมูล, การขอความยินยอม

ในการพัฒนาแผนแม่บท Digital University ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ฯ (VRU) จึงจำเป็นต้องบูรณาการทั้ง 3 กรอบการทำงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อทั้งนโยบายระดับประเทศ ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมาตรฐานสากลอย่างรอบด้าน

3.ระเบียบ/กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัลในบริบทของประเทศไทย ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างอิสระโดยปราศจากกรอบกำกับที่ชัดเจน ทั้งในเชิงนโยบาย กฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล โดยเฉพาะเมื่อมหาวิทยาลัยถือเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องดำเนินการภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และกฎหมายเฉพาะทางต่าง ๆ

ในหัวข้อนี้ จะได้นำเสนอ กฎหมายและระเบียบที่สำคัญ ซึ่งมีผลกระทบและเกี่ยวข้องกับการวางระบบมหาวิทยาลัยดิจิทัลโดยตรง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

3.1 พระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2565 โดยมีเป้าหมายเพื่อกำกับดูแลการเก็บ ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเป็นธรรม ปลอดภัย และเคารพสิทธิของเจ้าของข้อมูล

สำหรับมหาวิทยาลัย การดำเนินงานในหลายมิติ เช่น การรับสมัครนักศึกษา การเก็บข้อมูลผลการเรียน หรือแม้แต่การถ่ายภาพกิจกรรม ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลทั้งสิ้น ดังนั้น การพัฒนาแพลตฟอร์มและระบบดิจิทัลภายในองค์กรจึงต้องออกแบบให้ สอดคล้องกับ PDPA อย่างเคร่งครัด ได้แก่

- 1) การตั้ง เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO)
- 2) การขอความยินยอมก่อนเก็บข้อมูล (Consent)
- 3) การจัดเก็บข้อมูลตามหลัก Data Minimization
- 4) การจัดทำระบบสิทธิของเจ้าของข้อมูล เช่น การขอลบหรือเข้าถึงข้อมูล

3.2 พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562

กฎหมายฉบับนี้เป็นอีกหนึ่งเสาหลักที่กำหนดให้หน่วยงานรัฐ ซึ่งรวมถึงมหาวิทยาลัย ต้องมีมาตรการในการป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างมีระบบและเป็นรูปธรรม

มหาวิทยาลัยต้อง:

- 1) จัดตั้งทีมเฝ้าระวังและตอบสนองเหตุการณ์ไซเบอร์ (CSIRT)
- 2) จัดทำแผนความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
- 3) รายงานเหตุการณ์ผิดปกติที่ส่งผลกระทบต่อระบบสารสนเทศภายในระยะเวลาอันสั้น
- 4) ใช้แนวทางมาตรฐานสากล เช่น NIST CSF 2.0 ในการวางระบบ

การไม่ปฏิบัติตามอาจส่งผลให้ข้อมูลสำคัญ เช่น ระบบทะเบียนนักศึกษา, ระบบเงินเดือน หรือฐานข้อมูลงานวิจัย ตกอยู่ในความเสี่ยงที่รุนแรง

3.3 ระเบียบและมาตรฐานจากหน่วยงานภาครัฐ

นอกจากกฎหมายข้างต้น ยังมีระเบียบและแนวปฏิบัติจากหน่วยงานกลางที่มหาวิทยาลัยต้องนำไปใช้หรือยึดเป็นแนวทาง ได้แก่:

- 1) มาตรฐานการพัฒนาระบบราชการดิจิทัล (Digital Government Standard)
- 2) ออกโดย สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (DGA) ซึ่งระบุองค์ประกอบ เช่น e-Service, Open Data, Digital Identity, Data Governance
- 3) Cloud First Policy
- 4) แนวทางที่ส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐใช้ระบบคลาวด์ภาครัฐ (G-Cloud) เพื่อความคุ้มค่าและความปลอดภัยในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล
- 5) แนวทางจัดซื้อจัดจ้างระบบ IT และ Software License
- 6) โดยสำนักงานงบประมาณ/กรมบัญชีกลาง ซึ่งระบุถึงประเภทของระบบที่สามารถจัดซื้อได้ วิธีการคำนวณมูลค่าระบบ และข้อจำกัดที่ควรพึงระวัง

ตารางที่ 2 แสดงกฎหมายหลัก

ชื่อกฎหมาย	ประเด็นสำคัญ	สิ่งที่มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการ
พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)	การเก็บ ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องได้รับความยินยอม และมี การจัดการข้อมูลอย่างปลอดภัย	- แต่งตั้ง DPO (เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูล) - ขอ Consent จากผู้ใช้บริการ - สร้างระบบแจ้งสิทธิของเจ้าของข้อมูล - จัดอบรม PDPA ให้บุคลากร
พ.ร.บ. ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562	หน่วยงานรัฐต้องมีระบบป้องกัน ตรวจจับ และตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์	- ตั้ง CSIRT (ทีมตอบสนองภัยไซเบอร์) - ทำแผนความปลอดภัยระบบสารสนเทศ - รายงานเหตุการณ์ผิดปกติ - ปฏิบัติตามแนวทาง NIST CSF 2.0
พ.ร.บ. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544	เอกสารและลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์มี ผลทางกฎหมายเท่ากับเอกสาร กระดาษ	- ใช้ e-Document ในการดำเนินงาน - วางระบบจัดเก็บ/ตรวจสอบลายเซ็นดิจิทัล - ปรับกระบวนการงานให้สอดคล้องกับระบบ อิเล็กทรอนิกส์
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับ ใหม่)	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การ เรียนแบบยืดหยุ่น และการ ประเมินผลหลายรูปแบบ	- พัฒนาแพลตฟอร์ม e-Learning และ Non-degree - ปรับหลักสูตรรองรับ Upskill/Reskill - ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล

3.4 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

แม้ว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ จะเป็นกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในภาครัฐและมหาวิทยาลัย แต่ในความเป็นจริง ยังมีกฎหมายอื่น ๆ อีกหลายฉบับที่แวดล้อม และมีผลต่อการดำเนินงานในฐานะหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการจัดการศึกษา การจัดซื้อจัดจ้าง การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ หรือแม้แต่การกำหนดโครงสร้างบุคลากรดิจิทัลภายในมหาวิทยาลัย

กฎหมายเหล่านี้อาจไม่ได้กล่าวถึงดิจิทัลอย่างตรงไปตรงมาในชื่อเรื่อง แต่กลับส่งผลกระทบมีนัยยะสำคัญต่อความถูกต้องตามระเบียบ และความคล่องตัวในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย หากสามารถอ่านเกม และเชื่อมโยงกับแนวทางพัฒนา Digital University ได้อย่างเข้าใจ ก็จะช่วยลดข้อจำกัด และเปิดโอกาสให้การขับเคลื่อนนวัตกรรมภายในมหาวิทยาลัยได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ 3 แสดงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย/ระเบียบ	ความเกี่ยวข้อง
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับใหม่)	เปิดกว้างให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาแบบดิจิทัล / Online / Non-degree
พ.ร.บ. อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544	รองรับการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์, ลายมือชื่อดิจิทัล ฯลฯ
ระเบียบ ก.พ.อ. / ก.พ.ร.	ใช้ในการจัดโครงสร้างตำแหน่ง, บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ Digital Transformation
ระเบียบ มหาวิทยาลัย	เช่น ประกาศเรื่องการใช้งาน IT, การอนุญาตเข้าถึงระบบ ฯลฯ (อาจต้องปรับปรุงใหม่)

4. สรุปแนวทางที่ควร ทำตาม หรือ อิงอ้างอิง

จากการวิเคราะห์นโยบายระดับชาติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกรอบการทำงานกลางที่หน่วยงานรัฐและอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาดิจิทัล จะเห็นได้ว่าการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล ไม่ได้เป็นเรื่องใหม่หรือแยกขาดจากระบบราชการไทย แต่เป็นกลยุทธ์ร่วมระดับประเทศ ที่มีหน่วยงานกำกับอย่างชัดเจน ทั้งในมิตินโยบาย กฎหมาย และเทคโนโลยี

ในการดำเนินแผนแม่บท Digital University อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยจึงควรอิงอ้างอิงและดำเนินการตามแนวทางหลัก 3 กลุ่มต่อไปนี้:

4.1 แนวนโยบายระดับชาติ

มหาวิทยาลัยควรปรับแนวทางพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่:

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- 2) แผนพัฒนาอุดมศึกษา ฉบับกระทรวง อว. ที่ผลักดันแนวคิด มหาวิทยาลัย 4.0
- 3) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) โดยเฉพาะประเด็น Smart Campus และการใช้ Big Data
- 4) แผนปฏิบัติการรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Plan) ของ DGA ที่เน้นการพัฒนาบริการอิเล็กทรอนิกส์ การเปิดเผยข้อมูล และความมั่นคงปลอดภัย

4.2 กรอบการทำงาน (Framework) ที่ควรใช้เป็นแนวอ้างอิง

กรอบการทำงานที่ควรใช้ในการออกแบบและวางระบบ Digital University มีดังนี้:

ตารางที่ 4 กรอบการทำงาน (Framework) ที่ควรใช้เป็นแนวอ้างอิง

กรอบการทำงาน	หน่วยงานต้นทาง	จุดเน้น
NIST CSF 2.0	National Institute of Standards and Technology (USA)	มาตรฐานการบริหารความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 6 ฟังก์ชัน (Govern-Recover)
DGA Digital Government Framework	สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (DGA)	บริการดิจิทัล, Open Data, Cloud, Data Governance
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	กระทรวง อว.	Flexible Learning, Data-driven Management, Engagement with Community
PDPA Compliance Framework	กระทรวงดิจิทัลฯ (ดีอีเอส)	การจัดการข้อมูลส่วนบุคคล, สิทธิของเจ้าของข้อมูล, การขอความยินยอม

มหาวิทยาลัยสามารถเลือกใช้กรอบเหล่านี้ร่วมกันในเชิงบูรณาการ โดยแบ่งความรับผิดชอบและบริหารจัดการเป็นระบบ ผ่านหน่วยงานกลาง เช่น คณะกรรมการขับเคลื่อนดิจิทัล หรือ War Room Digital Transformation

4.3 กฎหมายและระเบียบที่ต้องปฏิบัติตาม

เพื่อให้การดำเนินงานถูกต้องตามกฎหมาย และสามารถตรวจสอบได้ในภายหลัง มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายสำคัญเหล่านี้:

รูปที่ 1 แสดงแนวทางในการปฏิบัติงานตามกฎหมายของมหาวิทยาลัยดิจิทัล

- 1) พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) → ต้องมี DPO, นโยบายคุ้มครองข้อมูล, และระบบสิทธิของเจ้าของข้อมูล
- 2) พ.ร.บ. ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 → ต้องมี CSIRT, ระบบรายงานเหตุการณ์, การประเมินความเสี่ยง
- 3) พ.ร.บ. ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 → รองรับการใช้อิเล็กทรอนิกส์, ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์
- 4) แนวทางจัดซื้อจัดจ้างด้าน IT จากกรมบัญชีกลาง → เพื่อให้สามารถดำเนินการโครงการได้โดยไม่ขัดต่อระเบียบพัสดุภาครัฐ

5. DIGITAL UNIVERSITY FRAMEWORK (DUF)

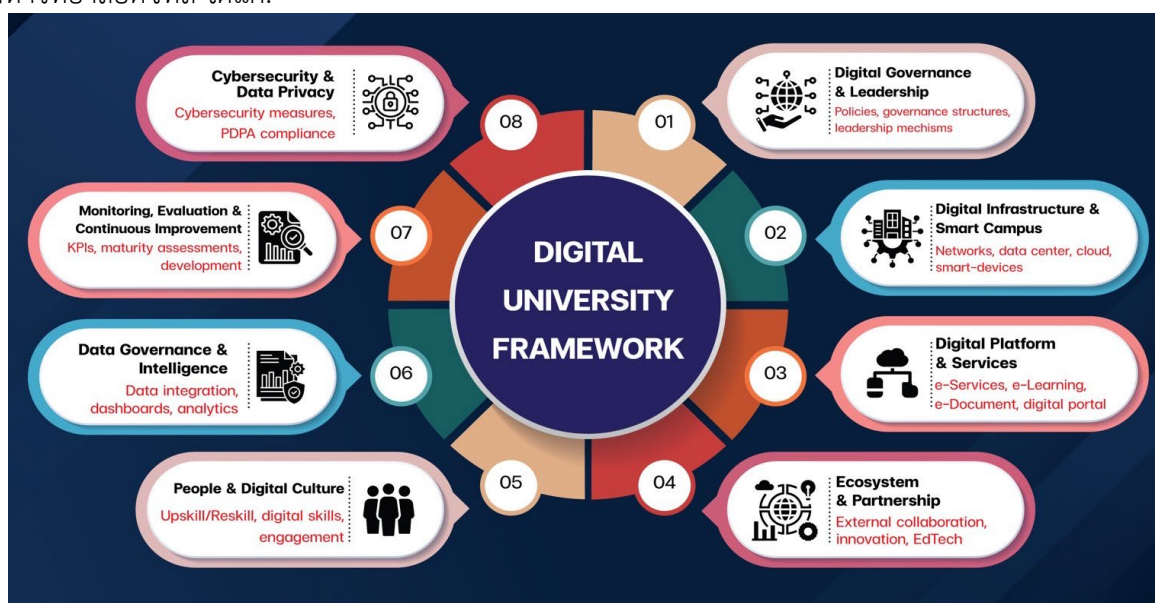
เมื่อแนวคิด Digital University กลายเป็นเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยทั่วประเทศต้องมุ่งสู่การดำเนินงานเพื่อไปถึงเป้าหมายนั้นจำเป็นต้องมีกรอบแนวทาง ที่ชัดเจน ครอบคลุม และสามารถวัดผลได้ กรอบการทำงานนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่โครงสร้างแนวคิดทางทฤษฎี แต่เป็นระบบคิดเชิงกลยุทธ์ ที่ช่วยให้องค์กรสามารถ:

- 1) วางแผนการเปลี่ยนผ่านในแต่ละมิติ
- 2) จัดลำดับความสำคัญของโครงการ
- 3) แบ่งความรับผิดชอบให้แต่ละฝ่าย
- 4) ติดตามผลและประเมินความก้าวหน้าได้อย่างเป็นระบบ

ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ฯ จึงได้พัฒนา VRU Digital University Framework หรือ V-DUF ซึ่งเป็นกรอบการทำงานที่ปรับแต่งให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบัน โดยอิงแนวคิดจากกรอบการทำงานระดับประเทศ เช่น DGA Digital Government Framework, มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.) และ NIST CSF 2.0 สำหรับด้าน Cybersecurity

5.1 องค์ประกอบของ V-DUF

กรอบการทำงาน V-DUF ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก (8 Pillars) ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาในทุกมิติของมหาวิทยาลัยดิจิทัล ได้แก่:

รูปที่ 2 แสดง VRU-DUF

ตารางที่ 5 แสดงแสดงองค์ประกอบทั้ง 8 ของ VRU-DUF

ลำดับ	องค์ประกอบหลัก	คำอธิบาย
1	Digital Governance & Leadership (DGL)	การกำกับดูแลและผู้นำเชิงดิจิทัล ต้องมีวิสัยทัศน์และนโยบายที่ชัดเจน
2	Digital Infrastructure & Smart Campus (DISC)	โครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่าย, ระบบ Cloud, IoT เพื่อรองรับระบบบริการดิจิทัล
3	Digital Platform & Services (DPS)	ระบบต่าง ๆ ที่ใช้ในงานทะเบียน, เรียนการสอน, บุคลากร และงานวิจัย
4	Ecosystem & Partnership (EP)	การสร้างร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อร่วมขับเคลื่อนดิจิทัล
5	People & Digital Culture (PDC)	การสร้างทักษะ ทักษะคน และวัฒนธรรมองค์กรให้พร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล
6	Data Governance & Intelligence (DGI)	การบริหารข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมถึงการวิเคราะห์และใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ
7	Monitoring, Evaluation & Continuous Improvement (MEI)	การติดตามผล, ประเมินความก้าวหน้า และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
8	Cybersecurity & Data Privacy (CDP)	ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA, NIST CSF)

5.2 การเชื่อมโยงกับมาตรฐาน / แนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัลให้มีทิศทางที่ชัดเจน เป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่แผนงานจะต้องเชื่อมโยงกับ มาตรฐานกลางและนโยบายระดับชาติ ที่ได้รับการยอมรับ ทั้งในเชิงกฎหมาย มาตรฐานเทคโนโลยี และแนวปฏิบัติจากหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานมีความถูกต้อง ครบคลุม และสามารถขับเคลื่อนไปพร้อมกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ได้อย่างกลมกลืน ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน / แนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ	กระทรวง อว. (มหาวิทยาลัย 4.0)	DGA (Digital Gov)	DE / สดช. (DES Strategy)	หมายเหตุ
1. Digital Governance & Leadership	☒ วิสัยทัศน์/ นโยบายดิจิทัล	☒ Digital Governance Model	◇ ไม่เน้น	โครงสร้าง คณะกรรมการดิจิทัล ต้องมี
2. Digital Infrastructure & Smart Campus	☒ Smart Campus / IoT	☒ Cloud First Policy	☒ Network, 5G, Cloud Edge	ต้องอิง Cloud+On- Prem ตาม แนวนโยบาย
3. Digital Platform & Services	☒ e-Learning, e- Office	☒ e-Services, SSO	☒ Digital Government APIs	สอดคล้องกับ บริการ ดิจิทัลภาครัฐ
4. People & Digital Culture	☒ Digital Competency อาจารย์/นักศึกษา	◇ ไม่เน้น	☒ Digital Literacy, Reskill/UpSkill	ควรมีแผนฝึกอบรมและ วัดผล
5. Data Governance & Intelligence	☒ Learning Analytics, Dashboard	☒ Data Governance Manual	☒ Big Data / AI Strategy	ควรมี DGA Data Standards

องค์ประกอบ	กระทรวง อว. (มหาวิทยาลัย 4.0)	DGA (Digital Gov)	DE / สดช. (DES Strategy)	หมายเหตุ
6. Cybersecurity & Data Privacy	◇ (บางส่วน)	☒ PDPA Compliance, CSF	☒ พ.ร.บ. Cybersecurity 2562	สำคัญมาก ต้องมี CSIRT, Risk Plan
7. Ecosystem & Partnership	☒ University- Industry Linkage	◇ ไม่เน้น	☒ Public-Private Innovation Ecosystem	เสริมด้วย MOU กับ Startup/EdTech
8. Monitoring & Continuous Improvement	☒ QA, EdPEX, Maturity Model	☒ Digital Gov Maturity	☒ ตัวชี้วัดตามแผน ระดับชาติ	ต้องกำหนด KPI ราย ด้านในแต่ละปี

5.3 สรุปความสอดคล้องของ V-DUF กับแผนของประเทศ

เพื่อให้การดำเนินงานตามกรอบ V-DUF เป็นไปอย่างมีทิศทาง และสามารถรองรับการตรวจสอบในระดับนโยบายได้อย่างรอบด้าน จึงจำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของ V-DUF กับ แผนระดับประเทศและกรอบยุทธศาสตร์สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, แผนปฏิรูปมหาวิทยาลัย 4.0, แผนดิจิทัลภาครัฐ (DGA) หรือกรอบมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ NIST CSF 2.0

การเชื่อมโยงเหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนว่าแผนของมหาวิทยาลัยเดินตามแนวนโยบายของรัฐ แต่ยังเป็นหลักประกันว่าแผนจะสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตอบโจทย์การประเมิน และพัฒนาได้ในระดับที่เทียบเคียงกับมาตรฐานของประเทศ

ตารางที่ 7 แสดงสรุปความสอดคล้องของ V-DUF กับแผนของประเทศ

ประเด็น	ผลลัพธ์
สอดคล้องกับแผนพัฒนาอุดมศึกษาของ อว.	☒ ครบทั้ง 8 ด้าน
สอดคล้องกับ Digital Government Plan ของ DGA	☒ ครอบคลุม 7/8 ด้าน (People & Digital Culture ไม่เน้น)
สอดคล้องกับ Digital Economy Strategy ของ สดช.	☒ ครบทั้ง 8 ด้าน

5.4 การนำ V-DUF ไปใช้ในระดับปฏิบัติ

กรอบการทำงานนี้จะถูกใช้เป็น กรอบอ้างอิงหลัก ในการจัดทำ:

- 1) แผนแม่บทการพัฒนาดิจิทัลระดับมหาวิทยาลัย
- 2) แผนการดำเนินการรายปี/รายเดือนของแต่ละหน่วยงาน
- 3) การจัดทำโครงการดิจิทัล เช่น ระบบ SSO, e-Document, Data Lake
- 4) การติดตามผลด้วยเครื่องมือดิจิทัล เช่น Dashboard หรือ Maturity Model

โดยในแต่ละองค์ประกอบ จะมีการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ กิจกรรมหลัก และตัวชี้วัด (KPI) อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

5.5 องค์ประกอบของ VRU-DUF

เพื่อให้การขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยวโลยอลงกรณ์ฯ ไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) เป็นไปอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และสามารถติดตามผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานที่เรียกว่า VRU Digital University Framework (VRU-DUF) ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก ที่สะท้อนทั้งมิติด้านเทคโนโลยี องค์กร บุคลากร และความร่วมมือ

ในหัวข้อนี้ จะนำเสนอรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบอย่างเป็นระบบ พร้อมแนวทางดำเนินการที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของมหาวิทยาลัย

5.5.1 องค์ประกอบที่ 1: Digital Governance & Leadership (DGL)

การเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลที่ดี (Governance) และผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล (Digital Leadership) เพราะเทคโนโลยีไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ได้ หากขาดแผนนโยบายที่ชัดเจน โครงสร้างการบริหารที่เปิดกว้าง และบุคลากรที่กล้าตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

Digital Governance & Leadership จึงถือเป็น หัวใจ ของกรอบการทำงานVRU-DUF ซึ่งจะทำหน้าที่กำหนดทิศทาง ดึงพลังจากทุกภาคส่วน และผลักดันการพัฒนาให้เกิดขึ้นจริง

▪ เป้าหมายหลัก

- มีผู้นำเชิงนโยบายและปฏิบัติการที่สามารถขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยเข้าสู่ยุคดิจิทัล
- มีกลไกบริหารจัดการและกำกับติดตามโครงการดิจิทัลอย่างเป็นระบบ
- มียุทธศาสตร์ดิจิทัลและกรอบนโยบายที่สอดคล้องกับแผนชาติ

▪ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนดิจิทัล (Digital Transformation Committee) ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง และตัวแทนจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีอำนาจหน้าที่ชัดเจนในการกำหนดนโยบาย กำกับโครงการ และรายงานผลต่อผู้บริหารสูงสุด
- 2) แต่งตั้งผู้บริหารด้านดิจิทัล (CDO หรือ CIO) เพื่อดูแลยุทธศาสตร์ดิจิทัลทั้งองค์กร ทำหน้าที่เป็นจุดประสานระหว่างภาคนโยบายกับภาคปฏิบัติ
- 3) จัดทำแผนแม่บทดิจิทัล (Digital Master Plan)
 - ครอบคลุมเป้าหมาย แผนงาน งบประมาณ และดัชนีชี้วัด เพื่อใช้เป็นพิมพ์เขียวระยะ 3–5 ปี
- 4) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการกลาง (Digital War Room) เพื่อทำหน้าที่ติดตาม วิเคราะห์ และสนับสนุนการขับเคลื่อนทุกมิติผ่าน Dashboard กลาง
- 5) กำหนดดัชนีชี้วัด (Digital KPI) เช่น ระยะเวลาอนุมัติเอกสารผ่านระบบ, อัตราการใช้บริการออนไลน์, ระดับความพึงพอใจผู้ใช้งาน

ตารางที่ 7 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
DGA Digital Government	Digital Governance, Executive Leadership
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	University Management, Policy Integration
NIST CSF 2.0	Govern Function (ใหม่ในเวอร์ชัน 2.0)

ตารางที่ 8 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 1

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	สัดส่วนหน่วยงานที่จัดทำแผนดิจิทัลรายปี (Digital Action Plan)	80	%	สะท้อนระดับความครอบคลุมการวางแผนรายหน่วย
2	จำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน V-DUF ต่อปี	4	ครั้ง	วัดความสม่ำเสมอของการติดตามระดับยุทธศาสตร์
3	ระยะเวลาการอนุมัติ/ดำเนินโครงการดิจิทัล (เฉลี่ย)	30	วัน	วัดความคล่องตัวในการตัดสินใจและบริหารจัดการ
4	จำนวนหน่วยงานที่แต่งตั้ง Digital Ambassador หรือผู้ประสานงานดิจิทัล	70	หน่วยงาน	สะท้อนโครงสร้างความพร้อมระดับปฏิบัติการ
5	สัดส่วนโครงการดิจิทัลที่มีการรายงานผลต่อผู้บริหารภายในระยะเวลาที่กำหนด	90	%	วัดความเข้มแข็งของระบบติดตามผลโครงการ

องค์ประกอบนี้มุ่งวัดความเข้มแข็งของ ระบบบริหารจัดการเชิงดิจิทัล ของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ไปจนถึงกลไกสนับสนุนระดับปฏิบัติการ เพื่อให้การขับเคลื่อน Digital Transformation ไม่เป็นเพียงคำประกาศ แต่มีการวางแผนและลงมือทำอย่างเป็นระบบ ตัวชี้วัดแต่ละตัวมีรายละเอียดดังนี้:

KPI 1: สัดส่วนหน่วยงานที่จัดทำแผนดิจิทัลรายปี (Digital Action Plan) วัดจากจำนวนหน่วยงานที่มีการจัดทำแผนรายปีเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาการทำงาน เทียบกับจำนวนหน่วยงานทั้งหมด เช่น คณะ, สำนัก, ศูนย์ ต่าง ๆ มีแผนเชิงปฏิบัติการรองรับแผนแม่บท

KPI 2: จำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน V-DUF ต่อปี วัดความต่อเนื่องของการติดตามและตัดสินใจในระดับยุทธศาสตร์ โดยคณะกรรมการนี้มีหน้าที่ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และปรับแนวทางให้สอดคล้องกับสถานการณ์

KPI 3: ระยะเวลาการอนุมัติ/ดำเนินโครงการดิจิทัล (เฉลี่ย) วัดความเร็วในการตอบสนองต่อโครงการด้านดิจิทัล เช่น ระยะเวลาจากการเสนอ TOR หรือแผนงานจนถึงอนุมัติและเริ่มดำเนินการ ซึ่งสะท้อนถึงความคล่องตัวของระบบบริหารจัดการ

KPI 4: จำนวนหน่วยงานที่แต่งตั้ง Digital Ambassador หรือผู้ประสานงานดิจิทัล วัดการกระจายบทบาทความรับผิดชอบลงสู่ระดับหน่วยงาน โดยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และเป็นตัวกลางระหว่างหน่วยงานกับศูนย์ดิจิทัลกลาง

KPI 5: สัดส่วนโครงการดิจิทัลที่มีการรายงานผลต่อผู้บริหารภายในระยะเวลาที่กำหนด วัดคุณภาพของระบบติดตามและรายงานผล เช่น โครงการที่ได้รับงบประมาณ ต้องมีรายงานผล/ความคืบหน้าเข้าสู่ระบบกลางหรือที่ประชุมภายในกรอบเวลาที่กำหนด (เช่น รายไตรมาส)

5.5.2 องค์ประกอบที่ 2: Digital Infrastructure & Smart Campus (DISC)

การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นรากฐานสำคัญของการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยดิจิทัลอย่างยั่งยืน หากไม่มีระบบเครือข่ายที่เสถียร อุปกรณ์ที่ทันสมัย หรือศูนย์ข้อมูลที่ปลอดภัย ก็ย่อมเป็นการยากที่จะให้บริการแบบออนไลน์ หรือสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และทำงานที่ยืดหยุ่น ทันสมัยได้อย่างแท้จริง

Digital Infrastructure & Smart Campus จึงเป็นองค์ประกอบที่เน้นการจัดเตรียม พื้นที่ดิจิทัล ให้พร้อมสำหรับรองรับระบบบริการดิจิทัลทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นระบบบริหารจัดการ การเรียนการสอน หรือการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่และปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

■ เป้าหมายหลัก

- 1) มีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตและ Wi-Fi ครอบคลุมทุกพื้นที่ใช้งานในมหาวิทยาลัย
- 2) มี Data Center และ Cloud Infrastructure ที่สามารถรองรับระบบงานต่าง ๆ อย่างปลอดภัย
- 3) มีอุปกรณ์ดิจิทัลและ IoT ที่ช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมแบบ Smart Campus
- 4) ระบบโครงสร้างพื้นฐานสอดคล้องกับมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัย

■ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) อัปเกรดระบบเครือข่าย (Network Modernization) ปรับปรุงระบบสายสัญญาณและจุดกระจายสัญญาณ Wi-Fi ให้ครอบคลุมทั่วทั้งมหาวิทยาลัย รวมถึงหอพัก และพื้นที่บริการชุมชน
- 2) จัดตั้งศูนย์ข้อมูล (Data Center) และเชื่อมโยงระบบคลาวด์ (Hybrid Cloud) ใช้โซลูชันแบบ Cloud First โดยผสาน Cloud ภาครัฐ (G-Cloud) กับ Local Server เพื่อให้ระบบมีความยืดหยุ่นและปลอดภัย
- 3) ติดตั้งอุปกรณ์ IoT และระบบ Smart Facility เช่น ระบบตรวจจับพลังงาน, กล้องวงจรปิดอัจฉริยะ, ระบบเปิด-ปิดไฟอัตโนมัติ หรือระบบนับจำนวนนักศึกษาบริเวณอาคารเรียน
- 4) เตรียมระบบสำรองข้อมูล (Backup & Disaster Recovery) เพื่อรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน และป้องกันการสูญหายของข้อมูลสำคัญ
- 5) จัดหาครุภัณฑ์ดิจิทัลที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server), Firewall, Storage NAS, เครื่องมือพัฒนา AI, อุปกรณ์ฝึกสอนดิจิทัล

ตารางที่ 9 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
DGA Digital Government	Digital Infrastructure, Government Cloud
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	Smart Campus, Digital Resource
NIST CSF 2.0	Protect Function (ระบบพื้นฐานปลอดภัย)

ตารางที่ 10 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 2

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	ความครอบคลุมของ Wi-Fi ในพื้นที่ใช้งานหลัก	90%	ร้อยละของพื้นที่	พื้นที่รวมอาคารเรียน หอสมุด หอพัก และสำนักงาน
2	จำนวนอุปกรณ์ IoT/Smart Facility ที่ติดตั้งใช้งานจริง	≥ 10 รายการ	รายการ	เช่น กล้องอัจฉริยะ, ระบบควบคุมแสง, ระบบตรวจจับคน
3	ความพร้อมของระบบสำรองข้อมูล (Backup System)	ต้องมี	มี/ไม่มี	ครอบคลุมระบบสารสนเทศหลัก เช่น ทะเบียน, การเงิน
4	ความพร้อมของระบบ Disaster Recovery (DR Site)	อย่างน้อย Tier 2	ระดับความพร้อม	อิงมาตรฐาน Data Center Readiness
5	จำนวนระบบหลักที่เชื่อมต่อผ่าน Cloud Infrastructure	≥ 3 ระบบ	ระบบ	เช่น e-Document, LMS, SSO
6	จำนวนระบบที่ย้ายไป G-Cloud หรือ Cloud Server	≥ 5 ระบบ	ระบบ	สอดคล้องกับ Cloud First Policy ของภาครัฐ

องค์ประกอบนี้เป็นรากฐานของการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยดิจิทัล เพราะไม่ว่าจะพัฒนาระบบงาน การเรียนการสอน หรือบริการใด ๆ ล้วนต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่มั่นคง ครอบคลุม และพร้อมใช้งาน ตัวชี้วัดเหล่านี้จะสะท้อนความพร้อมของมหาวิทยาลัยในระดับโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้:

KPI 1: ครอบคลุมของ Wi-Fi ในพื้นที่ใช้งานหลัก วัดจากเปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ที่มีสัญญาณ Wi-Fi ครอบคลุม เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด หอพัก และสำนักงาน เพื่อให้บุคลากรและนักศึกษาเข้าถึงระบบต่าง ๆ ได้ทุกที่ทุกเวลา

KPI 2: จำนวนอุปกรณ์ IoT/Smart Facility ที่ติดตั้งใช้งานจริง วัดจากการใช้อุปกรณ์อัจฉริยะ เช่น กล้องวงจรปิดอัจฉริยะ, ระบบควบคุมไฟฟ้า, ระบบตรวจจับคน เพื่อยกระดับความปลอดภัยและประสิทธิภาพของอาคารสถานที่

KPI 3: ความพร้อมของระบบสำรองข้อมูล (Backup System) วัดจากการมีระบบสำรองข้อมูลที่ครอบคลุมระบบสำคัญ เช่น ฐานข้อมูลนักศึกษา, ระบบเงินเดือน เพื่อบริการเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น ไฟฟ้าดับ หรือระบบล่ม

KPI 4: ความพร้อมของระบบ Disaster Recovery (DR Site) วัดระดับความพร้อมของศูนย์สำรองระบบ (เช่น Tier 2 ตามมาตรฐาน Data Center) ที่สามารถเปิดใช้ระบบต่อเนื่องในกรณีเกิดภัยพิบัติ

KPI 5: จำนวนระบบหลักที่เชื่อมต่อผ่าน Cloud Infrastructure วัดจำนวนระบบสารสนเทศที่ย้ายจากการติดตั้งแบบเดิม (On-premise) ไปยัง Cloud เช่น ระบบจัดการเอกสาร, LMS, ระบบบัญชี/SSO ซึ่งเพิ่มความยืดหยุ่นและรองรับการใช้งานระยะไกล

KPI 6: จำนวนระบบที่ย้ายไป G-Cloud หรือ Cloud Server วัดจากจำนวนระบบที่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้สอดคล้องกับ Cloud First Policy ของรัฐบาล เช่น การย้ายระบบบางส่วนไปยัง G-Cloud ของภาครัฐหรือบริการ Cloud Infrastructure อื่นที่มีมาตรฐาน

5.5.3 องค์ประกอบที่ 3: Digital Platform & Services (DPS)

หลังจากที่มหาวิทยาลัยสามารถวางรากฐานทางด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) ได้อย่างมั่นคงแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่จะทำให้การเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลเกิดขึ้นจริงในสายตาของผู้ใช้งาน ได้แก่ การออกแบบและให้บริการผ่าน แพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) ที่ตอบโจทย์การใช้งานของทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้บริหาร

องค์ประกอบ Digital Platform & Services (DPS) จึงเป็นเสมือน “หน้าต่าง” ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยรวมศูนย์การให้บริการสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบทะเบียน, การเรียนการสอน, บุคลากร, การเงิน, วิจัย, และการให้บริการนักศึกษา – ทั้งหมดต้องสามารถใช้งานได้อย่างสะดวก ปลอดภัย และเชื่อมโยงถึงกันได้

แพลตฟอร์มเหล่านี้ควรถูกพัฒนาให้รองรับ การเชื่อมต่อด้วย API กลาง มีการออกแบบตามกรอบ Enterprise Architecture (EA) และรองรับ มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบเปิด (Open Standard) เช่น JSON, XML, OAuth, SAML เพื่อเพิ่มความสามารถในการบูรณาการระบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ ผู้ใช้งานควรสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้จาก Web Portal หรือ SSO เพียงหนึ่งเดียว พร้อมทั้งมีแอปพลิเคชันที่ใช้งานได้ทั้งบนมือถือและเว็บ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึง ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน เวลาใดก็ตาม ทั้งหมดนี้จะช่วยลดความซับซ้อนของระบบ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ และยกระดับประสบการณ์ผู้ใช้อย่างแท้จริง

■ เป้าหมายหลัก

- 1) ให้บริการภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยผ่านระบบดิจิทัลอย่างทั่วถึง ครอบคลุม และเข้าถึงได้ง่าย ทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารจัดการ และบริการนักศึกษา
- 2) เชื่อมโยงข้อมูลและระบบต่าง ๆ ผ่าน API และมาตรฐานกลาง (Open Standard) เพื่อให้เกิดการให้บริการแบบไร้รอยต่อ (Seamless Services) และลดความซ้ำซ้อนในการพัฒนาระบบ
- 3) ลดการใช้เอกสารแบบเดิม (Paperless) โดยเปลี่ยนเป็นกระบวนการดิจิทัลเต็มรูปแบบ เช่น การยื่นคำร้อง, การแจ้งซ่อม, การขอเอกสาร ผ่านระบบออนไลน์
- 4) จัดทำ Web Portal และระบบ SSO (Single Sign-On) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทุกระบบที่จำเป็นได้จากจุดเดียว ด้วยความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย
- 5) ส่งเสริมประสบการณ์ผู้ใช้ที่ดี ด้วยการออกแบบแพลตฟอร์มที่ใช้งานง่าย รองรับอุปกรณ์พกพา และสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนและบุคลากรในยุคดิจิทัล
- 6) รองรับการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น ด้วยแพลตฟอร์มที่สามารถปรับขยาย (scalable) และรองรับการเชื่อมโยงภายนอก เช่น G-Cloud หรือระบบสนับสนุนอื่นของภาครัฐ

■ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) พัฒนาระบบบริการดิจิทัลให้ครอบคลุมทุกภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย เช่น ระบบทะเบียน (Reg), ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document), ระบบบุคลากร (HR), การเงิน (Finance), ระบบเรียนการสอน (LMS), ระบบงานวิจัย และระบบบริการนักศึกษา ให้รองรับการใช้งานในทุกกลุ่มผู้ใช้
- 2) ออกแบบระบบให้เชื่อมโยงกันได้ผ่าน API และรองรับมาตรฐานเปิด (Open Standard) ใช้รูปแบบ เช่น JSON, XML, OAuth, SAML เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบภายใน และสามารถต่อยอดสู่ระบบภายนอก เช่น G-Cloud, ระบบของหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ
- 3) จัดทำ Enterprise Architecture (EA) เพื่อแสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศทั้งหมด ช่วยให้การพัฒนาและเชื่อมต่อระบบเกิดขึ้นอย่างมีทิศทาง ไม่ซ้ำซ้อน
- 4) พัฒนา Web Portal และระบบ Single Sign-On (SSO) ให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงระบบบริการต่าง ๆ ได้จากทางเข้าเดียว ไม่ต้องจดจำหลายรหัสผ่าน และสามารถใช้งานได้จากทั้งคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์พกพา
- 5) พัฒนา Mobile/Web Application สำหรับบริการที่ใช้งานบ่อย เช่น ระบบแจ้งซ่อม, การขอเอกสาร, การจองห้องเรียน, การยื่นคำร้อง ฯลฯ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงและลดการใช้กระดาษ (Paperless)
- 6) ติดตามและประเมินการใช้งานระบบอย่างต่อเนื่อง ผ่านตัวชี้วัดการใช้งานจริง เช่น ปริมาณผู้ใช้ ความพึงพอใจ และประสิทธิภาพของระบบ เพื่อใช้ข้อมูลในการปรับปรุงประสบการณ์ผู้ใช้
- 7) เชื่อมโยงระบบที่จำเป็นกับโครงสร้าง Cloud หรือ G-Cloud เพื่อลดภาระในการดูแลระบบภายใน และเพิ่มความยืดหยุ่นในการขยายบริการ รวมถึงตอบสนองนโยบาย Cloud First ของภาครัฐ

ตารางที่ 11 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
DGA Digital Government	e-Service, SSO, Open API
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	Flexible Learning Platform, Digital Service
NIST CSF 2.0	Identify / Protect (ระบบบริการและผู้ใช้ที่ปลอดภัย)

ตารางที่ 12 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 3

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	จำนวนระบบสารสนเทศหลักที่ให้บริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล	≥ 6 ระบบ	ระบบ	เช่น Reg, HR, e-Doc, LMS, Finance, Research
2	จำนวนระบบที่เชื่อมโยงผ่าน API กลาง	≥ 10 ระบบ	ระบบ	ระบบที่มีการเชื่อมต่อผ่าน API Gateway
3	การจัดทำ Enterprise Architecture (EA) ที่แสดงความสัมพันธ์ของระบบ	ต้องมี	มี/ไม่มี	ใช้เป็นแผนภาพแสดงการเชื่อมโยงระบบทั้งหมด
4	สัดส่วนระบบสารสนเทศที่รองรับมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Open Standard)	≥ 80%	ร้อยละของระบบ	เช่น JSON, XML, OAuth, SAML
5	จำนวนบริการที่ผู้ใช้เข้าถึงผ่าน Web Portal หรือ SSO เดียว	≥ 10 บริการ	บริการ	เช่น ตรวจสอบผลการเรียน, ขอนหนังสือรับรอง, ยื่นคำร้อง
6	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อระบบแพลตฟอร์มดิจิทัล	≥ 4.0	คะแนนเฉลี่ย	วัดจากแบบประเมินความพึงพอใจรายไตรมาส

องค์ประกอบนี้มุ่งเน้นการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ใช้งานง่าย เชื่อมโยงถึงกันได้ และตอบโจทย์ทุกกลุ่มเป้าหมายในมหาวิทยาลัย โดยตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นสะท้อนถึงทั้งมิติด้าน “ปริมาณการให้บริการ”, “คุณภาพของโครงสร้างระบบ”, และ “ประสบการณ์ผู้ใช้” ดังนี้:

KPI 1: จำนวนระบบสารสนเทศหลักที่ให้บริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล วัดจำนวนระบบหลักที่พัฒนาขึ้นและเปิดให้ใช้งานผ่าน Web หรือ Mobile Application โดยครอบคลุมภารกิจหลัก เช่น ระบบทะเบียน (Reg), ระบบบุคลากร (HR), ระบบ e-Document, ระบบการเรียนการสอน (LMS) และระบบการเงิน

KPI 2: จำนวนระบบที่เชื่อมโยงผ่าน API กลาง วัดความสามารถของระบบในการเชื่อมต่อผ่าน API Gateway โดยนับเฉพาะระบบที่มีการเชื่อมข้อมูลกันจริง เพื่อให้เกิดการให้บริการแบบไร้รอยต่อ เช่น การดึงข้อมูลนักศึกษาไปยังหลายระบบโดยไม่ต้องกรอกซ้ำ

KPI 3: การจัดทำ Enterprise Architecture (EA) เป็นการจัดทำแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศ เพื่อให้เห็นภาพรวมของการบูรณาการ ช่วยให้การพัฒนาระบบใหม่ไม่เกิดความซ้ำซ้อน

KPI 4: สัดส่วนระบบสารสนเทศที่รองรับมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Open Standard) วัดจากจำนวนระบบที่ใช้มาตรฐานกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น JSON, XML, OAuth, SAML ซึ่งทำให้ระบบต่าง ๆ เชื่อมต่อกันได้ง่าย และมีความปลอดภัย

KPI 5: จำนวนบริการที่ผู้ใช้เข้าถึงผ่าน Web Portal หรือ SSO เดียว วัดจากจำนวนบริการที่รวมไว้ในจุดเข้าระบบกลาง (Portal) โดยผู้ใช้ไม่ต้องล็อกอินหลายครั้ง เช่น การตรวจสอบผลการเรียน การขอเอกสารการยื่นคำร้องต่าง ๆ

KPI 6: ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อระบบแพลตฟอร์มดิจิทัล วัดจากแบบสอบถามหรือแบบประเมินออนไลน์ เพื่อสะท้อนประสบการณ์ผู้ใช้จริง เช่น ความง่ายในการใช้งาน ความรวดเร็ว และความเสถียรของระบบ

5.5.4 องค์ประกอบที่ 4: Ecosystem & Partnership (EP)

การพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัลไม่สามารถเกิดขึ้นได้ด้วยการดำเนินงานภายในเพียงลำพัง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและระบบนิเวศดิจิทัล (Digital Ecosystem) ที่เชื่อมโยงกับภาครัฐ เอกชน ชุมชน และภาคการศึกษาด้วยกัน จึงกลายเป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันให้เกิดนวัตกรรมดิจิทัลที่แท้จริง และตอบโจทย์ความต้องการของสังคมในทุกระดับ

องค์ประกอบ Ecosystem & Partnership (EP) สะท้อนบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะ "แพลตฟอร์มของการพัฒนา" ซึ่งต้องมีพันธมิตรทางเทคโนโลยี ผู้สนับสนุนทุนวิจัย ภาควิชาการ ผู้ใช้เทคโนโลยีจริงในพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายกลุ่ม ที่ร่วมกันขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงผ่านระบบดิจิทัล โดยเฉพาะในบริบทของมหาวิทยาลัยท้องถิ่นที่มีพันธกิจเพื่อชุมชน การดำเนินงานด้านความร่วมมือจึงควรเน้นไปที่โครงการที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวอย่างของความร่วมมือที่ตอบโจทย์แนวคิดนี้ เช่น โครงการ Smart Farming ร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่, ระบบ OTOP Online ที่ช่วยผู้ประกอบการท้องถิ่นเข้าถึงตลาดดิจิทัล, หรือการพัฒนา แพลตฟอร์มเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ระดับตำบล ที่ออกแบบร่วมกับภาครัฐและเอกชน สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นการนำเทคโนโลยีเข้าไปใช้ในพื้นที่จริงเท่านั้น แต่ยังเป็นเวทีให้นักศึกษาและบุคลากรได้ลงมือสร้างนวัตกรรมที่มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างแท้จริง

▪ เป้าหมายหลัก

- 1) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม หรือการจัดการดิจิทัล เพื่อเสริมจุดแข็งของมหาวิทยาลัย
- 2) พัฒนาระบบนิเวศ (Ecosystem) ภายในมหาวิทยาลัย โดยใช้ความร่วมมือเหล่านี้เป็นกลไกเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล
- 3) สนับสนุนให้เกิดแพลตฟอร์มหรือบริการดิจิทัลใหม่ ๆ ผ่านการพัฒนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยีจากภาคี
- 4) สร้างเวทีความร่วมมือที่เปิดให้เกิดการ Co-Create ระหว่างบุคลากร นักศึกษา และภาคเอกชน
- 5) ติดตามและวัดผลลัพธ์ของความร่วมมือว่าเชื่อมโยงกับเป้าหมายด้าน Digital University ได้อย่างเป็นรูปธรรม

▪ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) สร้างแผนที่พันธมิตรเชิงกลยุทธ์ (Strategic Partnership Map) ระบุประเภทองค์กรภายนอกที่จำเป็นต่อการเสริมความสามารถด้านดิจิทัล เช่น บริษัทด้าน Cloud, Security, Big Data, AI, EdTech และจัดลำดับความสำคัญของการสร้างความร่วมมือ
- 2) ดำเนินการจัดทำ MOU กับองค์กรเป้าหมาย เพื่อยกระดับความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ร่วมมือกับบริษัท Cybersecurity เพื่ออบรมเจ้าหน้าที่ ร่วมสร้างแผน Cybersecurity หรือทดสอบระบบ (penetration test)
- 3) จัดกิจกรรมร่วมกับพันธมิตรที่ช่วยให้นักศึกษาและบุคลากรเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น Testbed Sandbox, เวิร์กช็อปเทคโนโลยี AI หรือ Cloud, หรือกิจกรรม Tech Talk ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก
- 4) ร่วมพัฒนาแพลตฟอร์ม/บริการดิจิทัลที่ใช้งานจริงในมหาวิทยาลัย เช่น ระบบแจ้งเตือนอัจฉริยะ, Dashboard สำหรับผู้บริหาร, หรือแอปบริการนักศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีที่ภาคีถ่ายทอดให้

- 5) พัฒนาระบบติดตามผลความร่วมมือ (Partnership Monitoring System) เพื่อตรวจสอบว่าแต่ละความร่วมมือมีความคืบหน้า มีผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcome) ต่อการเป็น Digital University หรือไม่ เช่น จำนวนบริการใหม่ จำนวนคนเข้าร่วมอบรม หรือระบบที่ถูกใช้งานจริง

ตารางที่ 19 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
DGA Digital Government	Ecosystem & Collaboration
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	Community Engagement, Regional Innovation
Digital Economy Plan	Digital Innovation Platform, Open Collaboration

ตารางที่ 20 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 7

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	จำนวนความร่วมมือด้านดิจิทัลกับองค์กรภายนอก	≥ 10 แห่ง	องค์กร	เช่น MOU กับบริษัท IT, หน่วยงานรัฐ, มหาวิทยาลัยอื่น
2	จำนวนโครงการนวัตกรรมดิจิทัลที่ดำเนินการจริง	≥ 5 โครงการ/ปี	โครงการ	พัฒนาโดยนักศึกษา/บุคลากร เช่น แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์ม
3	จำนวนกิจกรรมส่งเสริมนวัตกรรมหรือ Tech Showcase	≥ 4 ครั้ง/ปี	กิจกรรม	เช่น Hackathon, Startup Pitching, Tech Day
4	จำนวนนักศึกษา/บุคลากรที่ได้รับทุนหรือรางวัลจากโครงการนวัตกรรม	≥ 20 คน/ปี	คน	เช่น ทุน DEPA, การแข่งขันระดับชาติ
5	สัดส่วนความร่วมมือที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพภายในมหาวิทยาลัย	≥ 50%	ร้อยละของความร่วมมือ	เช่น ความร่วมมือที่นำไปสู่การใช้ระบบใหม่, การอบรมเทคโนโลยี, Co-Development

องค์ประกอบนี้มุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศดิจิทัล (Digital Ecosystem) ที่เชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับองค์กรภายนอก เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่ Digital University ได้อย่างยั่งยืน ความร่วมมือในลักษณะนี้อาจครอบคลุมการพัฒนาระบบ เทคโนโลยี การเรียนรู้ร่วมกัน หรือการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ตัวชี้วัดในองค์ประกอบนี้สะท้อนถึงความกว้าง ความลึก และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ โดยมีรายละเอียดดังนี้

KPI 1: จำนวนความร่วมมือด้านดิจิทัลกับองค์กรภายนอก วัดจากจำนวนหน่วยงานหรือองค์กรที่มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือด้านดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นการลงนาม MOU, MOA หรือการร่วมดำเนินโครงการ เช่น ร่วมกับบริษัท Cloud พัฒนาระบบ, หน่วยงานรัฐร่วมอบรม PDPA หรือบริษัทรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์

KPI 2: จำนวนโครงการนวัตกรรมดิจิทัลที่ดำเนินการจริง วัดจากจำนวนโครงการที่ถูกออกแบบและใช้งานจริง ไม่ใช่แค่แนวคิด เช่น ระบบแจ้งเตือนผ่าน LINE, Dashboard การบริหารเวลาเรียน, หรือแอปพลิเคชันพัฒนาร่วมกับภาคีภายนอกโดยนักศึกษาและอาจารย์

KPI 4: จำนวนกิจกรรมส่งเสริมนวัตกรรมหรือ Tech Showcase วัดจากกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาและบุคลากรแสดงไอเดียและนวัตกรรม เช่น Hackathon, VRU Tech Day, การแข่งขันโค้ด หรือการนำเสนอระบบต้นแบบที่สร้างโดยชาวมหาวิทยาลัย

KPI 5: จำนวนนักศึกษา/บุคลากรที่ได้รับทุนหรือรางวัลจากโครงการนวัตกรรม วัดจากจำนวนคนที่ได้รับการสนับสนุน เช่น ทุนจากโครงการหน่วยงานภายนอก (เช่น depa, SIPA, โครงการ Startup Thailand) หรือการชนะการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมดิจิทัล

KPI 6: สัดส่วนความร่วมมือที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพภายในมหาวิทยาลัย วัดจากสัดส่วนความร่วมมือที่ส่งผลต่อการยกระดับระบบ กระบวนการ หรือบุคลากรในมหาวิทยาลัย เช่น ร่วมพัฒนาระบบ SSO, จัดอบรมพิเศษเฉพาะบุคลากร หรือใช้ระบบ Sandbox ทดลองเทคโนโลยีใหม่

5.5.5 องค์ประกอบที่ 5: People & Digital Culture (PDC)

เทคโนโลยีที่ล้ำสมัยหรือระบบดิจิทัลที่ถูกออกแบบมาอย่างดีเพียงใด ก็ไม่อาจประสบความสำเร็จได้ หากบุคลากรภายในองค์กรขาดความเข้าใจ ขาดทักษะ หรือขาดทัศนคติที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลง

People & Digital Culture จึงถือเป็น หัวใจด้านมนุษย์ ของกรอบการทำงานVRU-DUF โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพคนในองค์กรให้สามารถอยู่ร่วมกับเทคโนโลยีอย่างมีความสุข พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การทดลอง และการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง

▪ เป้าหมายหลัก

- 1) ยกระดับทักษะดิจิทัลของบุคลากรและนักศึกษาให้สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านดิจิทัล
- 3) ปลูกฝังแนวคิด Digital Mindset ในทุกระดับขององค์กร

▪ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) จัดทำแผนพัฒนาทักษะดิจิทัล (Digital Competency Development Plan) ครอบคลุมตั้งแต่ระดับพื้นฐาน (Digital Literacy) จนถึงระดับเชี่ยวชาญ (AI, Data Analytics, Coding)
- 2) จัดอบรมและ Upskill / Reskill อย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น หลักสูตรออนไลน์, ห้องเรียนดิจิทัล, การเรียนรู้แบบ Microlearning
- 3) ตั้งเครือข่าย Digital Ambassador ประจำหน่วยงาน/คณะ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนเชื่อมโยงและช่วยสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านในแต่ละพื้นที่
- 4) จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล เช่น Hackathon, VRU Digital Week, กิจกรรม Challenge ด้านดิจิทัลที่มีการให้รางวัล/ยกย่อง
- 5) ใช้แนวคิด Learning Organization ส่งเสริมการเรียนรู้แบบข้ามสายงาน การแลกเปลี่ยนความรู้ และการใช้แพลตฟอร์มร่วมกัน

ตารางที่ 13 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
DGA Digital Government	Digital Workforce, Change Management
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	Digital Mindset, Lifelong Learning
NIST CSF 2.0	Govern / Protect (การให้สิทธิ์และอบรมผู้ใช้ระบบ)

ตารางที่ 14 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 4

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	สัดส่วนบุคลากรที่ผ่านการอบรม Digital Literacy	$\geq 70\%$	ร้อยละของบุคลากร	วัดจากรายชื่อผู้ผ่านการอบรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย
2	จำนวนหลักสูตรอบรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะดิจิทัล	≥ 10 หลักสูตร	หลักสูตร	รวมทั้งอบรมภายใน, e-Learning และกิจกรรมร่วมภายนอก
3	จำนวน Digital Ambassadors ที่ได้รับแต่งตั้ง	≥ 1 คน/หน่วยงาน	คน	ทำหน้าที่ประสานการเปลี่ยนผ่านดิจิทัลในระดับหน่วยงาน
4	จำนวนกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล (Digital Culture Events)	≥ 4 ครั้ง/ปี	กิจกรรม	เช่น Hackathon, VRU Digital Week, Digital Challenge
5	ระดับความตระหนักรู้ของบุคลากรต่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล	≥ 4.0	คะแนนเฉลี่ย	วัดจากแบบสอบถามหลังอบรมหรือแบบประเมินรายปี
6	สัดส่วนคณะ/สำนักที่มีแผนพัฒนาทักษะดิจิทัลเฉพาะของตนเอง	$\geq 80\%$	ร้อยละของหน่วยงาน	วัดจากแผนพัฒนาบุคลากรรายปีของแต่ละหน่วย

การเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลไม่สามารถเกิดขึ้นได้เพียงแค่มีระบบและเทคโนโลยีที่ดี แต่ต้องมีกำลังคนที่ เข้าใจ และ ปรับตัว ไปกับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลอย่างมีวัฒนธรรมร่วม องค์ประกอบนี้จึงมุ่งวัดความพร้อมด้านทักษะ ความเข้าใจ และการส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัลของบุคลากรทั้งระบบ โดยตัวชี้วัดประกอบด้วย:

KPI 1: สัดส่วนบุคลากรที่ผ่านการอบรม Digital Literacy วัดจำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมและผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยีพื้นฐาน เช่น Microsoft 365, การใช้งาน LMS, ความปลอดภัยไซเบอร์ หรือ AI เพื่อการทำงาน

KPI 2: จำนวนหลักสูตรอบรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะดิจิทัล วัดจากจำนวนหลักสูตรที่จัดทั้งในรูปแบบอบรมภายในมหาวิทยาลัย, ร่วมกับหน่วยงานภายนอก หรือ e-Learning ที่เน้นการเสริมทักษะ เช่น Data Analysis, Design Thinking, Coding เป็นต้น ฯลฯ

KPI 3: จำนวน Digital Ambassadors ที่ได้รับแต่งตั้ง วัดจำนวนบุคลากรที่แต่ละหน่วยงานแต่งตั้งให้เป็นตัวกลางประสานการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าสู่หน่วยงาน เช่น ช่วยแนะนำการใช้ระบบใหม่ ประสานกับศูนย์ไอที และส่งต่อข้อมูลการอบรม

KPI 4: จำนวนกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล (Digital Culture Events) วัดจากกิจกรรมที่ช่วยสร้างการมีส่วนร่วม ความเข้าใจ และแรงบันดาลใจด้านดิจิทัล เช่น Hackathon, VRU Digital Week, การประกวดไอเดีย หรือกิจกรรมแนะนำ AI/Tech ให้กับบุคลากรและนักศึกษา

KPI 5: ระดับความตระหนักรู้ของบุคลากรต่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล วัดจากแบบสอบถามหลังอบรมหรือแบบประเมินรายปี เช่น ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนดิจิทัล ความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี หรือมุมมองต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร

KPI 6: สัดส่วนคณะ/สำนักที่มีแผนพัฒนาทักษะดิจิทัลเฉพาะของตนเอง วัดจำนวนหน่วยงานที่จัดทำแผนพัฒนาทักษะบุคลากรด้านดิจิทัลให้เหมาะสมกับบทบาทงานของตนเอง เช่น สำนักทะเบียนเน้นระบบจัดการข้อมูล, คณะศึกษาศาสตร์เน้น EdTech ฯลฯ

5.5.6 องค์ประกอบที่ 6: Data Governance & Intelligence (DGI)

ในยุคที่ข้อมูลเป็นทรัพยากรสำคัญของการบริหารจัดการ การตัดสินใจ และการพัฒนานวัตกรรม การมีระบบจัดการข้อมูลที่เป็นระบบ โปร่งใส และปลอดภัย จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญของ มหาวิทยาลัยดิจิทัลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

Data Governance & Intelligence คือกระบวนการบริหารจัดการข้อมูล (Data Governance) ควบคู่กับการใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data Intelligence) เพื่อสร้างความสามารถในการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และพัฒนาคุณภาพการบริหารและการเรียนรู้

▪ เป้าหมายหลัก

- 1) มีการจัดโครงสร้างข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสามารถบูรณาการข้อมูลจากหลายหน่วยงานได้
- 2) สร้างระบบข้อมูลกลางที่รองรับการใช้งานของผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา
- 3) พัฒนาการใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ (Analytics) และการพยากรณ์ (Prediction)
- 4) รักษาความถูกต้อง ปลอดภัย และความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

▪ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) กำหนด เจ้าของข้อมูล (Data Owner) และผู้ดูแล (Data Steward) เพื่อสร้างความรับผิดชอบชัดเจนในแต่ละชุดข้อมูล เช่น ข้อมูลนักศึกษา, บุคลากร, วิจัย
- 2) จัดทำ Metadata และ Data Dictionary กลาง เพื่อกำหนดนิยาม ขอบเขต และโครงสร้างของข้อมูลให้ใช้ร่วมกันได้ทั้งองค์กร
- 3) พัฒนา Data Lake หรือ Data Warehouse ของมหาวิทยาลัย สำหรับรวมข้อมูลจากหลายระบบ เช่น ทะเบียน นักศึกษา การเงิน HR e-Document ฯลฯ
- 4) สร้าง Dashboard สำหรับผู้บริหารและหน่วยงาน เช่น Dashboard นักศึกษาเข้า-ออก, การใช้ทรัพยากร, ตัวชี้วัดระดับหลักสูตร
- 5) นำเทคโนโลยี AI / BI / Big Data Analytics มาใช้ในกระบวนการตัดสินใจ เช่น ระบบ Early Warning นักศึกษาตกหล่น, การวางแผนสอน, ประสิทธิภาพงบประมาณ

ตารางที่ 15 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
DGA Digital Government	Data Governance, Data Analytics
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	Data-driven Management
NIST CSF 2.0	Identify / Protect (การระบุข้อมูลสำคัญและการควบคุมสิทธิ์)

ตารางที่ 16 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 5

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	จำนวนชุดข้อมูลหลัก (Master Data Set) ที่มีการระบุเจ้าของข้อมูลอย่างชัดเจน	≥ 10 ชุด	ชุดข้อมูล	เช่น ข้อมูลนักศึกษา บุคลากร หลักสูตร งบประมาณ ฯลฯ
2	จำนวน Dashboard ที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ	≥ 5 รายการ	Dashboard	เช่น Dashboard นักศึกษาเข้าออก, การใช้งบประมาณ, ภาระงาน
3	การจัดทำ Metadata และ Data Dictionary กลาง	ต้องมี	มี/ไม่มี	ใช้กำหนดโครงสร้างและคำนิยามข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน
4	ความพร้อมของระบบจัดเก็บข้อมูลกลาง (Data Lake หรือ Data Warehouse)	≥ 1 ระบบ	ระบบ	ต้องสามารถดึงข้อมูลจากหลายแหล่งและมีความปลอดภัย
5	สัดส่วนหน่วยงานที่ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	$\geq 70\%$	ร้อยละของหน่วยงาน	วัดจากรายงานหรือกรณีใช้งานจริง เช่น ใช้ในการวางแผนสอน หรือจัดคนเข้าทำงาน

การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลต้องมี ข้อมูล ที่เชื่อถือได้ เป็นระบบ และนำไปใช้ในการตัดสินใจได้จริง องค์ประกอบนี้จึงมุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูล (Data-Driven Culture) และการจัดการข้อมูลอย่างมีมาตรฐาน โดยแต่ละตัวชี้วัดสามารถอธิบายได้ดังนี้:

KPI 1: จำนวนชุดข้อมูลหลัก (Master Data Set) ที่มีการระบุเจ้าของข้อมูลอย่างชัดเจน วัดจำนวนชุดข้อมูลที่สำคัญ เช่น นักศึกษา, บุคลากร, หลักสูตร, งบประมาณ ฯลฯ ที่มีผู้รับผิดชอบชัดเจน (เช่น สำนักทะเบียน, กองคลัง) เพื่อลดความซ้ำซ้อนและป้องกันข้อมูลไม่ตรงกัน

KPI 2: จำนวน Dashboard ที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ วัดจากจำนวนแดชบอร์ดที่ช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานตัดสินใจได้ง่ายขึ้น เช่น Dashboard การเข้าเรียน, สถิติการใช้จ่าย, ภาระงานอาจารย์ ซึ่งควรอัปเดตข้อมูลแบบ Real-time หรือรายสัปดาห์

KPI 3: การจัดทำ Metadata และ Data Dictionary กลาง วัดจากการจัดทำเอกสารหรือระบบที่อธิบายว่า ข้อมูลแต่ละฟิลด์หมายถึงอะไร เช่น คำว่า GPA หมายถึงอะไร หน่วยเป็นอะไร เก็บจากระบบไหน เพื่อให้การสื่อสารระหว่างหน่วยงานมีความเข้าใจตรงกัน

KPI 4: ความพร้อมของระบบจัดเก็บข้อมูลกลาง (Data Lake หรือ Data Warehouse) วัดจากการมีระบบที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากหลายระบบ เช่น จาก Reg, HR, Finance มาไว้ที่เดียว และสามารถเรียกใช้ได้อย่างปลอดภัย เช่น ระบบ Data Lake บน Cloud ที่มีสิทธิ์การเข้าถึงแบบ Role-Based

KPI 5: สัดส่วนหน่วยงานที่ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ วัดจากจำนวนหน่วยงานที่อ้างอิงข้อมูลในการวางแผน เช่น การใช้ข้อมูลผลการเรียนเพื่อวางแผนสอน หรือการใช้สถิติงบประมาณเพื่อขออนุมัติโครงการ ซึ่งอาจประเมินจากรายงานหรือการสัมภาษณ์

5.5.7 องค์ประกอบที่ 7: Monitoring, Evaluation & Continuous Improvement (MECI)

การติดตามผล ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในยุคของการเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล การบริหารงานด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมไม่สามารถยึดติดกับแผนที่ตายตัวหรือดำเนินไปอย่างไร้การตรวจสอบได้ องค์ประกอบ MECI มีบทบาทสำคัญในฐานะ "กลไกควบคุมคุณภาพ" และ "ระบบป้อนกลับ" ที่ช่วยให้การดำเนินการในทุกด้านของ V-DUF สามารถถูกติดตาม ประเมิน และปรับปรุงได้ตลอดเวลา

เนื่องจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และความคาดหวังของผู้ใช้งาน (นักศึกษา, บุคลากร, ผู้บริหาร) ก็เปลี่ยนไปตามยุคสมัย มหาวิทยาลัยจึงต้องมีระบบที่สามารถ เรียนรู้จากข้อมูลจริง และใช้ผลลัพธ์เหล่านั้นมาปรับแผนหรือกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

▪ เป้าหมายหลัก

- 1) มีระบบติดตามผลการดำเนินงานด้านดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 2) สามารถประเมินความก้าวหน้าและผลกระทบของแผนดิจิทัลได้ในทั้งระดับโครงการและระดับองค์กร
- 3) มีระบบปรับปรุงแผนงานและกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง
- 4) สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการเรียนรู้และพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง (Continuous Learning Culture)

▪ แนวทางการดำเนินงาน

1) จัดทำ Digital KPI Dashboard สำหรับแต่ละหน่วยงาน พัฒนาระบบแสดงผลตัวชี้วัดดิจิทัลแบบ Real-Time โดยแสดงข้อมูลสำคัญ เช่น ร้อยละของบริการที่ให้แบบออนไลน์, ปริมาณการใช้งานแพลตฟอร์ม, ระยะเวลาเฉลี่ยในการให้บริการ และระดับความพึงพอใจของผู้ใช้งาน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานได้ทันทีและมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่แม่นยำ

2) จัดประชุม V-DUF Progress Review เป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส จัดเวทีติดตามผลการดำเนินงานของแผนดิจิทัล โดยให้แต่ละหน่วยงานรายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการกลาง เพื่อประเมินความคืบหน้าโดยรวม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้หน่วยงานแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

3) ดำเนินการประเมินตนเอง (Self-Assessment) ด้วย Digital Maturity Model ใช้เครื่องมือประเมินระดับความพร้อมทางดิจิทัลของแต่ละหน่วยงาน เช่น แบบประเมินของ DGA หรือที่พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยเอง โดยวัดในมิติต่าง ๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารข้อมูล การบริการดิจิทัล และวัฒนธรรมองค์กร เพื่อนำผลการประเมินไปวางแผนพัฒนาต่ออย่างเหมาะสม

4) ดำเนินการตรวจประเมินจากภายนอก (Audit หรือ External Evaluation) เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานภายนอกที่มีความน่าเชื่อถือเข้ามาประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนาดิจิทัล เพื่อให้ได้มุมมองใหม่ที่เป็นกลาง เพิ่มความโปร่งใส และยกระดับมาตรฐานการพัฒนาให้เทียบเท่าสากล

5) จัดระบบรับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้งาน (Feedback Loop) สร้างช่องทางรับฟังเสียงจากนักศึกษา บุคลากร และผู้ใช้งานระบบ ผ่านแบบสอบถามออนไลน์ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หรือการติดตามความคิดเห็นจากโซเชียลมีเดีย (Social Listening) เพื่อให้การปรับปรุงระบบและบริการตอบสนองต่อความต้องการจริง

6) อัปเดตและปรับแผนดิจิทัลเป็นประจำ (Rolling Plan) ทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บทดิจิทัล รวมถึงแผนปฏิบัติการรายปีอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากผลประเมิน ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และบริบทที่เปลี่ยนแปลง เพื่อไม่ให้แผนกลายเป็นเอกสารเชิงทฤษฎีที่ไม่มีการใช้งานจริง และรักษาความทันสมัยอยู่เสมอ

ตารางที่ 21 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
DGA: Digital Government Framework	Performance Monitoring, Maturity Assessment – การติดตามผล และการประเมินความพร้อมดิจิทัล
มหาวิทยาลัย 4.0 (อว.)	Evaluation-Based Management – การบริหารจัดการบนพื้นฐานของผลการประเมินจริง
NIST CSF 2.0	Govern / Respond / Recover – การบริหารจัดการ ความพร้อมรับมือ และการฟื้นฟู โดยเน้นระบบรายงานผล (Monitoring & Reporting)

ตารางที่ 22 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 7

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	การจัดทำระบบ Dashboard เพื่อติดตามผลตัวชี้วัดด้านดิจิทัล	ต้องมี	มี / ไม่มี	ใช้แสดงผลตัวชี้วัด เช่น อัตราการใช้ระบบ, ความพึงพอใจ, ระยะเวลาบริการ
2	จำนวนครั้งของการจัดประชุมติดตามความคืบหน้า (Progress Review)	≥ 4 ครั้ง/ปี	ครั้ง	จัดโดยคณะกรรมการกลางหรืออนุกรรมการประจำองค์ประกอบ
3	จำนวนหน่วยงานที่ผ่านการประเมินตนเองด้วย Digital Maturity Model	≥ 80% ของหน่วยงาน	ร้อยละของหน่วยงาน	ใช้เครื่องมือจาก DGA, อว. หรือแบบประเมินที่พัฒนาเอง
4	จำนวนการประเมินจากภายนอกหรือการตรวจสอบคุณภาพระบบดิจิทัล (Audit)	≥ 1 ครั้ง/ปี	ครั้ง	ดำเนินการโดยผู้ประเมินอิสระหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง
5	สัดส่วนหน่วยงานที่จัดทำแผนปรับปรุงหรือปรับแผนดิจิทัลตาม Feedback ที่ได้รับ	≥ 70% ของหน่วยงาน	ร้อยละของหน่วยงาน	วัดจากการตอบสนองต่อผลประเมิน, แบบสอบถาม, Social Listening
6	ความถี่ในการอัปเดตแผนดิจิทัลของมหาวิทยาลัย (Rolling Plan)	≥ 1 ครั้ง/ปี	ครั้ง	ต้องมีการปรับปรุงแผนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทุกปี

องค์ประกอบนี้มุ่งเน้นการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานด้านดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถวัดผลลัพธ์จากแผนแม่บทดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม เรียนรู้จากข้อมูลจริง และปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา องค์ประกอบนี้ยังช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดหลักการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตัวชี้วัดในองค์ประกอบนี้สะท้อนถึงความสามารถในการควบคุมคุณภาพและขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

KPI 1: การจัดทำระบบ Dashboard เพื่อติดตามผลตัวชี้วัดด้านดิจิทัล วัดจากการมีอยู่ของ Dashboard กลางที่สามารถสรุปตัวชี้วัดด้านดิจิทัลของแต่ละหน่วยงาน เช่น ร้อยละของบริการที่ออนไลน์, จำนวนผู้ใช้งานระบบ, ระยะเวลาการให้บริการเฉลี่ย หรือระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ โดยระบบนี้ต้องใช้งานได้จริงและเป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจเชิงบริหาร

KPI 2: จำนวนครั้งของการจัดประชุมติดตามความคืบหน้า (Progress Review) วัดจากจำนวนครั้งที่จัดประชุมของคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามความคืบหน้าของแผนดิจิทัล พร้อมรายงานปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหาร โดยเน้นให้เกิดวัฒนธรรมการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุกไตรมาส

KPI 3: จำนวนหน่วยงานที่ผ่านการประเมินตนเองด้วย Digital Maturity Model วัดจากร้อยละของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการประเมินตนเองด้านความพร้อมทางดิจิทัล โดยใช้เครื่องมือมาตรฐาน

เช่น แบบประเมินของ DGA หรือแบบที่พัฒนาขึ้นเองในบริบทของมหาวิทยาลัย เพื่อให้แต่ละหน่วยสามารถวางแผนพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

KPI 4: จำนวนการประเมินจากภายนอกหรือการตรวจสอบคุณภาพระบบดิจิทัล (Audit) วัดจากจำนวนครั้งที่มีการประเมินโครงการหรือระบบดิจิทัลโดยหน่วยงานภายนอก เช่น ผู้เชี่ยวชาญอิสระ หน่วยงานรัฐ หรือองค์กรพันธมิตร เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลประเมิน และเสริมสร้างมาตรฐานการพัฒนาให้เทียบเท่าสากล

KPI 5: สัดส่วนหน่วยงานที่จัดทำแผนปรับปรุงหรือปรับแผนดิจิทัลตาม Feedback ที่ได้รับ วัดจากจำนวนหน่วยงานที่มีการดำเนินการตอบสนองต่อผลการประเมินหรือข้อเสนอแนะ เช่น การปรับปรุงระบบที่มีปัญหา จัดอบรมเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติงาน โดยอ้างอิงจากข้อมูลการประเมิน, แบบสอบถามผู้ใช้งาน, หรือผลการพึงเสียงจากช่องทางออนไลน์

KPI 6: ความถี่ในการอัปเดตแผนดิจิทัลของมหาวิทยาลัย (Rolling Plan) วัดจากจำนวนครั้งที่มีการทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บทดิจิทัลหรือแผนรายปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ, เทคโนโลยีใหม่, หรือบริบทภายในองค์กร การอัปเดตนี้ต้องทำอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละครั้งเพื่อไม่ให้แผนกลายเป็นเอกสารล้าสมัย

5.5.8 องค์ประกอบที่ 8: Cybersecurity & Data Privacy (CDP)

ในโลกดิจิทัลที่ข้อมูลและระบบถูกใช้ในการบริหารงาน การเรียนรู้ และการวิจัยอย่างเข้มข้นมากขึ้น ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Privacy) จึงกลายเป็น เงื่อนไขจำเป็น ที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถมองข้ามได้

Cybersecurity & Data Privacy เป็นองค์ประกอบที่เน้นการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของมหาวิทยาลัยจากภัยคุกคาม รวมถึงการจัดการข้อมูลของนักศึกษา บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ โดยยึดตามมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ. ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์, พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และแนวทางของ NIST Cybersecurity Framework (CSF) 2.0

■ เป้าหมายหลัก

- 1) มีระบบและมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่เข้มแข็ง
- 2) คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมาย PDPA อย่างเป็นระบบ
- 3) มีความพร้อมในการรับมือและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติด้าน IT
- 4) ส่งเสริมความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยให้แก่บุคลากรและนักศึกษา

■ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) นำ NIST CSF 2.0 มาใช้ในการวางระบบความมั่นคงปลอดภัยครอบคลุม 6 ฟังก์ชัน: Govern, Identify, Protect, Detect, Respond, Recover พร้อมกำหนด Tier และแผนพัฒนา
- 2) จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านความปลอดภัยไซเบอร์ (CSIRT) ทำหน้าที่ตรวจสอบ แจ้งเตือน และรับมือกับเหตุการณ์ด้านไซเบอร์
- 3) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer – DPO) พร้อมจัดทำนโยบาย PDPA, แบบฟอร์มขอความยินยอม, ระบบการขอใช้สิทธิของเจ้าของข้อมูล
- 4) ติดตั้งเครื่องมือป้องกันภัยคุกคาม (Firewall, Antivirus, SIEM, MFA) และวางระบบสำรองข้อมูล (Backup) และระบบ DR Site
- 5) จัดอบรมสร้างความตระหนักรู้ด้าน Cybersecurity และ PDPA ให้แก่บุคลากร นักศึกษา และผู้ใช้งานระบบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 แสดงการเชื่อมโยงกับกรอบการทำงานภายนอก

กรอบการทำงาน	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
NIST CSF 2.0	ครบทั้ง 6 ฟังก์ชัน: Govern, Identify, Protect, Detect, Respond, Recover
พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)	DPO, Consent, Data Subject Rights, Privacy Policy
พ.ร.บ. ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	CSIRT, Notification, Risk Management
DGA Digital Government	Security & Privacy Standards, IT Audit

ตารางที่ 18 แสดงแผนผังตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน องค์ที่ 6

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	หน่วยวัด	หมายเหตุ
1	การจัดทำแผนบริหารความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Plan)	ต้องมี	มี/ไม่มี	ครอบคลุมนโยบาย มาตรการ และการตอบสนองเหตุการณ์
2	สัดส่วนระบบสารสนเทศที่มีการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์	≥ 100%	ร้อยละของระบบ	ทุกระบบต้องมีการประเมินความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง
3	การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือ CSIRT (Computer Security Incident Response Team)	ต้องมี	มี/ไม่มี	เพื่อรับมือเมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น ข้อมูลรั่วไหล ระบบล่ม
4	สัดส่วนบุคลากรที่ผ่านการอบรม PDPA/ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	≥ 80%	ร้อยละของบุคลากร	ครอบคลุมบุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุน
5	จำนวนเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยที่ตรวจพบและจัดการได้ทันเวลา	≥ 95%	ร้อยละของเหตุการณ์	วัดการตอบสนองและความพร้อมของระบบแจ้งเตือน
6	จำนวนระบบที่มีการควบคุมสิทธิการเข้าถึงตามหลัก Least Privilege	≥ 90%	ร้อยละของระบบ	ระบบสารสนเทศควรอนุญาตให้เข้าถึงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

ในโลกดิจิทัล ความปลอดภัยของข้อมูลและระบบเป็นหัวใจสำคัญที่ไม่สามารถมองข้ามได้ องค์ประกอบนี้เน้นการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์ และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ ทั้งนักศึกษา บุคลากร และพันธมิตร ตัวชี้วัดแต่ละข้อนี้ออกแบบมาเพื่อให้ครอบคลุมทั้งเชิง นโยบาย-ระบบ-คน ดังนี้:

KPI 1: การจัดทำแผนบริหารความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Plan) วัดจากการมีเอกสารแผนอย่างเป็นทางการ ซึ่งครอบคลุมนโยบายการใช้งาน ระบบควบคุมความปลอดภัย และแผนตอบสนองเหตุการณ์ เช่น แผนรับมือเมื่อระบบถูกโจมตีทางไซเบอร์

KPI 2: สัดส่วนระบบสารสนเทศที่มีการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์ ทุกระบบ เช่น ระบบเกรด ระบบบุคลากร ระบบการเงิน ควรได้รับการประเมินความเสี่ยงเป็นประจำ เช่น ตรวจสอบช่องโหว่ การตั้งค่าที่ผิดปกติ หรือจุดเสี่ยงที่อาจทำให้ข้อมูลรั่วไหล

KPI 3: การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือ CSIRT (Computer Security Incident Response Team) หมายถึงการมีทีมเฉพาะรับมือเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น ถูกแฮก ข้อมูลหาย หรือระบบล่ม โดยทีมนี้ต้องมีบทบาทหน้าที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติการได้จริง

KPI 4: สัดส่วนบุคลากรที่ผ่านการอบรม PDPA/ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ วัดจากจำนวนบุคลากรที่เข้าอบรม เช่น เรื่องการปกป้องข้อมูลนักศึกษา การใช้รหัสผ่านอย่างปลอดภัย การรับมือ Phishing Email เป็นต้น โดยครอบคลุมทุกสายงาน

KPI 5: จำนวนเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยที่ตรวจพบและจัดการได้ทันเวลา วัดจากประสิทธิภาพของระบบตรวจจับ เช่น ระบบแจ้งเตือนการเข้าใช้ระบบผิดปกติ และการตอบสนองของทีมเทคนิค เช่น เมื่อเกิดความผิดปกติ ระบบต้องส่งสัญญาณทันทีและมีการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

KPI 6: จำนวนระบบที่มีการควบคุมสิทธิการเข้าถึงตามหลัก Least Privilege หมายถึงการให้สิทธิ์การใช้งานเฉพาะเท่าที่จำเป็น เช่น นักศึกษาจะเห็นเฉพาะข้อมูลตนเอง เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินจะเข้าถึงเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ป้องกันความเสียหายจากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

6. แผนขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University Plan)

เมื่อมหาวิทยาลัยวลัยลงกรณ์ฯ ได้กำหนดทิศทางและกรอบแนวคิดการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลผ่าน VRU Digital University Framework (V-DUF) ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก (DGL, DISC, DPS, PDC, DGI, CDP, EP และ MEI) แล้วนั้น สิ่งสำคัญลำดับถัดไปคือการแปลงแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม

แผนขับเคลื่อนฉบับนี้ถูกออกแบบให้สามารถ ดำเนินการในระยะเวลา 6 เดือน โดยมีจุดเน้นที่การวางรากฐานที่มั่นคง ครอบคลุมทุกมิติของระบบงาน และสร้างกลไกติดตามผลที่ชัดเจน เพื่อรองรับการขยายผลในระยะยาว

แผนนี้แบ่งการดำเนินงานออกเป็นรายเดือน และจัดวางกิจกรรมให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของกรอบการทำงานV-DUF โดยใช้ชื่อย่อของแต่ละด้านเป็นแกนหลักในการวางโครงสร้างกิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดง แผนการดำเนินงานของแต่ละอนุกรรมการ

องค์ประกอบ	แผนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ	หมายเหตุ
1. Governance & Strategic Drive (GSD)	- แต่งตั้ง Digital Ambassador รายหน่วย - จัดทำ Digital Action Plan รายปี - ประชุมคณะกรรมการ V-DUF อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง - พัฒนาระบบติดตามรายงานผลโครงการดิจิทัล	2567-2569 (ลงทุนโครงสร้าง) 2570 (ประเมินผลและปรับปรุง)	วางรากฐานกลไกกำกับและติดตามระดับยุทธศาสตร์
2. Digital Infrastructure & Cloud (DIC)	- สำรวจและขยายโครงข่าย Wi-Fi ให้ครอบคลุมพื้นที่ใช้งานหลัก - ติดตั้งอุปกรณ์ IoT/Smart Facility - ย้ายระบบหลักขึ้น G-Cloud หรือ Cloud Server - วางแผน DR Site และ Backup Center	2567-2568 (พัฒนา Core Platform) 2569-2570 (เพิ่มบริการและปรับตาม Feedback)	จัดลำดับความสำคัญของระบบที่ต้องย้ายก่อน
3. Digital Platform & Service (DPS)	- พัฒนา Web Portal กลาง และ SSO - ขยายระบบ e-Service และ Mobile Application - ประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานรายไตรมาส - ลดใช้กระดาษด้วย e-Document	2567 (เริ่มต้นอบรม) 2568-2570 (ฝังวัฒนธรรมดิจิทัล)	เชื่อมโยงกับหน่วยงานภายในให้ครบ
4. Digital Literacy & Culture (DLC)	- ออกแบบหลักสูตรอบรม Digital Literacy - แต่งตั้ง Digital Ambassadors - จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล เช่น VRU Digital Week - สำรวจความตระหนักรู้ประจำปี	2567-2568 (จัดทำโครงสร้างข้อมูลและเจ้าภาพ) 2569-2570 (พัฒนา Dashboard เพิ่มเติม)	ใช้แบบประเมินก่อน-หลังการอบรมเพื่อวัดผล

องค์ประกอบ	แผนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ	หมายเหตุ
5. Data Governance & Intelligence (DGI)	- ระบุ Master Data และเจ้าของข้อมูลแต่ละชุด - พัฒนา Dashboard สำหรับผู้บริหารและสายงานต่าง ๆ - จัดทำ Metadata และ Data Dictionary กลาง - พัฒนาระบบ Data Lake/ Data Warehouse	2567 (จัดทำนโยบายและแต่งตั้งทีม) 2568–2570 (อบรมและตรวจสอบระบบอย่างต่อเนื่อง)	ประสานงานกับ Reg, HR, Finance อย่างใกล้ชิด
6. Cybersecurity & Privacy (CSP)	- จัดทำแผน Cybersecurity และแต่งตั้ง CSIRT - ประเมินความเสี่ยงของระบบสารสนเทศทั้งหมด - อบรมบุคลากรเรื่อง PDPA และความมั่นคงปลอดภัย - ติดตั้งระบบแจ้งเตือนภัยไซเบอร์	2567–2568 (ออกแบบ EA และพัฒนา API Gateway) 2569–2570 (เพิ่มจำนวนระบบที่เชื่อมโยง)	ใช้กรอบ NIST CSF 2.0 เป็นแนวทาง
7. Application & Integration (AIN)	- จัดทำ Enterprise Architecture (EA) - พัฒนาระบบกลางสำหรับ API - เชื่อมระบบหลักผ่าน Web Portal และ SSO - ออกแบบระบบให้รองรับมาตรฐาน Open API	2567–2568 (เริ่มสร้างพันธมิตรและระบบสนับสนุน) 2569–2570 (ผลักดันสู่ผลผลิตเชิงรูปธรรม)	ระบบใหม่ควรออกแบบให้เชื่อมโยงได้ตั้งแต่ต้น
8. Innovation & Ecosystem Partnership (IEP)	- จัดตั้งเวทีความร่วมมือกับองค์กรภายนอก (Tech Talk, Hackathon) - สนับสนุนโครงการนวัตกรรมของนักศึกษาและบุคลากร - ส่งเสริมงานวิจัยด้านดิจิทัลและการพัฒนาเชิงพื้นที่ - สร้างระบบติดตามทุน/รางวัล/ผลกระทบทางเศรษฐกิจ	2567–2569 (ลงทุนโครงสร้าง) 2570 (ประเมินผลและปรับปรุง)	เชื่อมโยงกับชุมชน อบท. และภาคเอกชนในพื้นที่

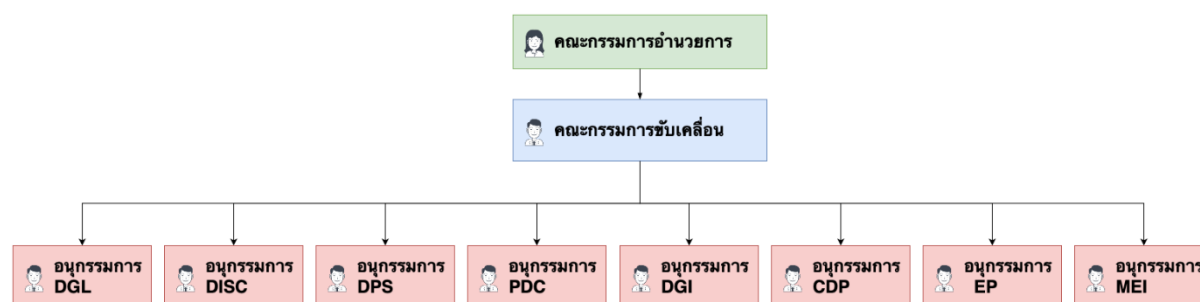
ตารางที่ 24 แผนการดำเนินการ (Action Plan)

องค์กร ประกอบ	กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. GSD	แต่งตั้ง Digital Ambassador รายหน่วย	✓	✓										
1. GSD	จัดทำ Digital Action Plan รายปี			✓	✓								
1. GSD	ประชุมคณะกรรมการ V-DUF ไตรมาส 1					✓	✓						
1. GSD	พัฒนาระบบติดตามรายงานผลโครงการ							✓	✓				
2. DIC	สำรวจพื้นที่ขยาย Wi-Fi	✓	✓										
2. DIC	ติดตั้งอุปกรณ์ IoT เฟสแรก			✓	✓								
2. DIC	วางแผน DR Site และ Backup					✓	✓						
2. DIC	เตรียมย้ายระบบหลักขึ้น Cloud							✓	✓				
3. DPS	ออกแบบ Web Portal และ SSO	✓	✓										
3. DPS	พัฒนา Mobile Service ชุดแรก			✓	✓								
3. DPS	เปิดใช้ระบบ e-Document					✓	✓						
3. DPS	สำรวจความพึงพอใจรอบแรก							✓	✓				
4. DLC	จัดอบรม Digital Literacy ชุดที่ 1	✓	✓										
4. DLC	แต่งตั้ง Digital Ambassador			✓	✓								
4. DLC	จัดกิจกรรม VRU Digital Week					✓	✓						
4. DLC	สำรวจความตระหนักรู้รอบแรก							✓	✓				
5. DGI	ระบุ Master Data และเจ้าของข้อมูล	✓	✓										
5. DGI	พัฒนา Dashboard สนับสนุนการบริหาร			✓	✓								
5. DGI	จัดทำ Metadata และ Data Dictionary					✓	✓						
5. DGI	พัฒนาระบบ Data Lake/Data Warehouse							✓	✓				
6. CSP	จัดทำแผน Cybersecurity และแต่งตั้ง CSIRT	✓	✓										
6. CSP	ประเมินความเสี่ยงระบบสารสนเทศ			✓	✓								
6. CSP	อบรมบุคลากรเรื่อง PDPA และ Cybersecurity					✓	✓						
6. CSP	ติดตั้งระบบแจ้งเตือนภัยไซเบอร์							✓	✓				
7. AIN	จัดทำ Enterprise Architecture (EA)	✓	✓										
7. AIN	พัฒนา API Gateway และระบบเชื่อมโยง			✓	✓								
7. AIN	เชื่อมระบบผ่าน Web Portal และ SSO					✓	✓						
7. AIN	ออกแบบระบบให้รองรับ Open API							✓	✓				
8. IEP	จัดเวทีความร่วมมือภายนอก (Tech Talk)	✓	✓										
8. IEP	สนับสนุนโครงการนวัตกรรมในมหาวิทยาลัย			✓	✓								
8. IEP	ส่งเสริมงานวิจัยด้านดิจิทัล/เชิงพื้นที่					✓	✓						
8. IEP	ติดตามทุน/รางวัล/ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ							✓	✓				

7. โครงสร้างการบริหาร V-DUF (VRU Digital University Framework)

เพื่อให้การดำเนินงานตามกรอบ V-DUF สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมี โครงสร้างการบริหารจัดการเฉพาะด้าน ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงนโยบาย เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในองค์กร

โครงสร้างนี้จึงถูกออกแบบในลักษณะสามระดับ ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการขับเคลื่อน ขับเคลื่อน และอนุกรรมการเฉพาะด้านทั้ง 8 องค์กรประกอบตามกรอบ V-DUF เพื่อให้การบริหารสามารถกระจายอำนาจ กำหนดบทบาทอย่างชัดเจน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัย

รูปที่ 3 แสดงโครงสร้างการทำงาน

7.1. คณะกรรมการอำนวยการมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University Executive Board)

บทบาท: กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายสูงสุด อนุมัติแผนแม่บท และกำกับทิศทางรวมขององค์กร
องค์ประกอบแนะนำ:

- 1) อธิการบดี (ประธาน)
- 2) รองอธิการบดีทุกฝ่าย (รองประธาน)
- 3) ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี
- 4) ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์
- 5) ผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์
- 6) เลขานุการ: ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายดิจิทัล / CIO

7.2 คณะกรรมการขับเคลื่อน V-DUF (Digital Transformation Steering Committee)

บทบาท: วางแผนระดับยุทธศาสตร์ ออกแบบโครงการ กำกับติดตามการดำเนินงานรายเดือน รับรายงานจากอนุกรรมการทั้ง 8 ชุด

องค์ประกอบแนะนำ:

- 1) ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายดิจิทัล (ประธาน)
- 2) CIO / CDO / ผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์ (กรรมการ/เลขานุการ)
- 3) หัวหน้าสำนัก/สาขาวิชาหลัก (เช่น ทะเบียน, บุคลากร, การเงิน)
- 4) ตัวแทนฝ่ายวิชาการ / ฝ่ายพัฒนานักศึกษา
- 5) นักวิชาการอาวุโสด้านเทคโนโลยี / วางแผน / นวัตกรรม

7.3 อนุกรรมการเฉพาะด้าน (Sub-Committees for V-DUF Pillars)

ตั้ง 8 ชุด ตามองค์กรประกอบ V-DUF พร้อมรายละเอียดหน้าที่และทีมงานแนะนำ:

- 1) อนุกรรมการ DGL (Governance & Leadership)

หน้าที่: กำหนดนโยบาย / ยุทธศาสตร์ดิจิทัล / ประเมินวิสัยทัศน์องค์กร

ประกอบด้วย:

- 1) รองอธิการบดี / ผู้ช่วยอธิการบดี
- 2) ผอ.สำนักงานอธิการบดี / สำนักยุทธศาสตร์
- 3) หัวหน้าหน่วยงานวางแผน / QA
- 4) นักวิชาการวางแผน / กฎหมาย

▪ 2) อนุกรรมการ DISC (Infrastructure & Smart Campus)

หน้าที่: พัฒนา Network, Server, IoT, ระบบ Cloud และ Smart Facility

ประกอบด้วย:

- 1) หัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์
- 2) วิศวกรเครือข่าย / นักคอมฯ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 3) หัวหน้าหน่วยอาคาร / สาธารณูปโภค
- 4) เจ้าหน้าที่ Smart Campus

▪ 3) อนุกรรมการ DPS (Platform & Services)

หน้าที่: พัฒนาแพลตฟอร์ม SSO, e-Service, Web Portal, e-Document

ประกอบด้วย:

- 1) หัวหน้าหน่วยงานทะเบียน, การเงิน, บุคลากร
- 2) นักพัฒนาระบบ / Full Stack / Laravel / Dev
- 3) ตัวแทนสายวิชาการผู้ใช้ระบบ
- 4) นักศึกษาตัวแทน / user tester

▪ 4) อนุกรรมการ PDC (People & Digital Culture)

หน้าที่: Upskill / Reskill บุคลากร, พัฒนา Digital Mindset และ Ambassadors

ประกอบด้วย:

- 1) ผอ. สำนักทรัพยากรบุคคล
- 2) หัวหน้าฝ่ายพัฒนาอาจารย์ / ฝึกอบรม
- 3) ตัวแทนคณะ / สาขาวิชา
- 4) นักวิชาการพัฒนาองค์กร

▪ 5) อนุกรรมการ DGI (Data Governance & Intelligence)

หน้าที่: จัดการ Master Data, Dashboard, Data Lake, วิเคราะห์ข้อมูล

ประกอบด้วย:

- 1) นักวิชาการคอมฯ ด้านข้อมูล
- 2) Data Owner จากหน่วยงานหลัก (ทะเบียน, HR, Finance)
- 3) เจ้าหน้าที่สารสนเทศ
- 4) นักวิเคราะห์ข้อมูล (BI / AI)

▪ 6) อนุกรรมการ CDP (Cybersecurity & Data Privacy)

หน้าที่: ดำเนินการด้าน NIST CSF, PDPA, ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

ประกอบด้วย:

- 1) DPO (เจ้าหน้าที่ PDPA)
- 2) หัวหน้าทีม CSIRT / Cyber Response

- 3) ตัวแทนฝ่ายกฎหมาย / นิติกร
- 4) นักคอมฯ ระบบและความปลอดภัย

▪ 7) อนุกรรมการ EP (Ecosystem & Partnership)

หน้าที่: ประสานความร่วมมือ MOU, Sandbox, Open Innovation

ประกอบด้วย:

- 1) ผอ. สำนักวิจัย / สำนักพัฒนานักศึกษา
- 2) ตัวแทนหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ / วิชาชีพ
- 3) นักวิจัย / อาจารย์กลุ่มบริการวิชาการ
- 4) เจ้าหน้าที่ความร่วมมือภายนอก

▪ 8) อนุกรรมการ MEI (Monitoring, Evaluation & Improvement)

หน้าที่: ติดตามผล, ประเมิน, จัดทำ Dashboard, สรุปทบทวน

ประกอบด้วย:

- 1) นักวิชาการประกันคุณภาพ
- 2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผน / สารสนเทศ
- 3) ตัวแทนแต่ละหน่วยรายงานผล
- 4) อาจารย์ด้าน Measurement / Evaluation

8. สิ่งที่ได้จากอนุกรรมการ V-DUF ทั้ง 8 ชุด

อนุกรรมการ	สิ่งที่ต้องจัดทำ / ส่งมอบ (Deliverables)
1. DGL (Governance & Leadership)	- นโยบาย Digital Transformation - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและ War Room - แผนแม่บท V-DUF (Master Plan) - Digital KPI รายงานหน่วยงาน
2. DISC (Infrastructure & Smart Campus)	- แผนผังเครือข่าย / โครงสร้างพื้นฐานใหม่ - รายงานสถานะ Network, Server, IoT - แผนจัดซื้อ/อัปเกรดอุปกรณ์และระบบ - แผน Smart Campus (ในอนาคต)
3. DPS (Platform & Services)	- รายชื่อระบบ Platform ที่จะพัฒนา - ระบบต้นแบบ (Prototype): Portal, e-Document, SSO - แผนการเชื่อมระบบสารสนเทศ (Integration Plan) - คู่มือการใช้งานเบื้องต้น
4. PDC (People & Digital Culture)	- แผนพัฒนาทักษะบุคลากร (Digital Literacy / AI / BI) - ตารางอบรม, เอกสารประกอบการฝึกอบรม - รายชื่อ Digital Ambassador - แผนสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลองค์กร

5. DGI (Data Governance & Intelligence)	- รายชื่อ Data Owner / Steward - Metadata / Data Dictionary (ฉบับแรก) - แผนพัฒนา Data Lake / Dashboard - ตัวอย่าง Dashboard สำหรับผู้บริหาร
6. CDP (Cybersecurity & Data Privacy)	- แต่งตั้ง DPO, ทีม CSIRT พร้อม TOR - นโยบาย PDPA และนโยบายความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ - รายงานความเสี่ยง / แผนตอบสนองเหตุการณ์ (Incident Plan) - ผลการซ้อมระบบ / การอบรมด้านความปลอดภัย
7. EP (Ecosystem & Partnership)	- รายชื่อพันธมิตรหลักภายใน/ภายนอก - MOU ที่ลงนาม / ร่าง MOU - แผนพัฒนา Sandbox / Innovation Space - กิจกรรมความร่วมมือ / Hackathon / Co-research
8. MEI (Monitoring, Evaluation & Improvement)	- แผนการติดตามและประเมินผล V-DUF - Dashboard ติดตามผลรายองค์ประกอบ - รายงานความก้าวหน้า (รายเดือน/ไตรมาส) - สรุปบทเรียน / แผนปรับปรุงต่อเนื่อง (Rolling Plan)

9. เอกสารที่ใช้ในการดำเนินการในแต่ละองค์

องค์ประกอบ	รหัสเอกสาร	ชื่อเอกสาร	ประเภท	คำอธิบาย	เชื่อมโยงกับกิจกรรม
1. GSD	DGL-MP	แผนแม่บทมหาวิทยาลัยดิจิทัล	นโยบาย	แนวทางระดับยุทธศาสตร์ของการพัฒนา V-DUF	แผนยุทธศาสตร์/แผนหลัก
1. GSD	DGL-KPI	แผนตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน	KPI	กำหนด KPI รายองค์ประกอบ เพื่อใช้ในการประเมินผล	ติดตามผลลัพธ์
1. GSD	DGL-Report	แบบรายงานความก้าวหน้าโครงการ	ภาคปฏิบัติ	รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานประจำไตรมาส	การติดตามประจำไตรมาส
1. GSD	DGL-RiskMap	แผนภูมิความเสี่ยงด้านดิจิทัล	นโยบาย	ระบุความเสี่ยงหลักและแผนจัดการ	ความเสี่ยงองค์กร
1. GSD	DGL-CommPlan	แผนการสื่อสารผลการดำเนินงาน	นโยบาย	กำหนดวิธีการสื่อสารผลกับผู้เกี่ยวข้อง	Stakeholder Communication
2. DIC	DISC-NetworkPlan	แผนพัฒนาโครงข่ายพื้นฐาน	นโยบาย	วางแผนขยาย Wi-Fi, IoT, และระบบ Cloud	แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
2. DIC	DISC-InfraMap	แผนผังโครงสร้างระบบ	ภาคปฏิบัติ	แสดง topology และตำแหน่งอุปกรณ์	บริหารจัดการอุปกรณ์
2. DIC	DISC-BackupChecklist	แบบตรวจสอบระบบสำรองข้อมูล	Template	รายการตรวจสอบความพร้อม backup	ความต่อเนื่องทางธุรกิจ
2. DIC	DISC-CloudMigrationLog	บันทึกการย้ายระบบสู่ Cloud	ภาคปฏิบัติ	แสดงรายละเอียดระบบที่ย้าย	การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล
3. DPS	DPS-Manual	คู่มือระบบบริการดิจิทัล	ภาคปฏิบัติ	วิธีใช้งาน Web Portal, SSO, Mobile App	การใช้งานระบบ
3. DPS	DPS-Feedback	รายงานความพึงพอใจ	KPI	สรุปผลจากแบบประเมินผู้ใช้งาน	การพัฒนาประสบการณ์ผู้ใช้
3. DPS	DPS-UXReport	รายงาน UX	วิเคราะห์	วิเคราะห์ประสบการณ์ผู้ใช้และข้อเสนอแนะ	ปรับปรุงการใช้งาน
3. DPS	DPS-MobileServiceLog	รายการบริการผ่าน Mobile/Web	ภาคปฏิบัติ	สรุปบริการที่พัฒนาแล้ว	การให้บริการ
4. DLC	PDC-TrainPlan	แผนการฝึกอบรมทักษะดิจิทัล	นโยบาย	กำหนดหลักสูตรและกลุ่มเป้าหมาย	เสริมสร้างศักยภาพ
4. DLC	PDC-CultureEvent	แผนกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล	นโยบาย	ส่งเสริมบรรยากาศและทัศนคติดิจิทัล	วัฒนธรรมองค์กร
4. DLC	PDC-TrainRecord	บันทึกผู้เข้าอบรม	ภาคปฏิบัติ	เก็บข้อมูลบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรม	หลักฐานการดำเนินการ
4. DLC	PDC-DigitalCultureSurvey	แบบประเมินวัฒนธรรมดิจิทัล	วิเคราะห์	วัดระดับความตระหนักรู้	การติดตามผลกิจกรรม
5. DGI	DGI-Dashboard	แบบฟอร์มสรุป Dashboard	ภาคปฏิบัติ	ตัวอย่าง Dashboard วิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์เชิงกลยุทธ์
5. DGI	DGI-DataDict	คู่มือ Metadata/Data Dictionary	Template	มาตรฐานการกำหนดชื่อและนิยามข้อมูล	การจัดการข้อมูล
5. DGI	DGI-UseCaseLog	บันทึกการใช้ข้อมูล (Use Case)	ภาคปฏิบัติ	รวบรวมกรณีการใช้ข้อมูลตัดสินใจ	การวิเคราะห์ข้อมูล
5. DGI	DGI-QualityAudit	รายงานตรวจสอบคุณภาพข้อมูล	วิเคราะห์	ประเมินคุณภาพข้อมูลที่ใช้งาน	Data Governance
6. CSP	CDP-IncidentPlan	แผนรับมือเหตุการณ์ไซเบอร์	นโยบาย	คู่มือและแนวทางตอบสนองกรณีฉุกเฉิน	Cybersecurity
6. CSP	CDP-Policy	นโยบายความปลอดภัยไซเบอร์	นโยบาย	ข้อกำหนดและมาตรการด้านความมั่นคง	PDPA & Cyber Policy
6. CSP	CDP-PDPARecord	บันทึกการอบรม PDPA	ภาคปฏิบัติ	เก็บข้อมูลผู้ผ่านการอบรม	PDPA Compliance
6. CSP	CDP-AuditTrailPolicy	นโยบายการจับเก็บ Log	นโยบาย	แนวทางการจัดเก็บ/ตรวจสอบการใช้งานระบบ	Audit & Monitoring
7. AIN	AIN-Architecture	แผนภาพ Enterprise Architecture	Template	ความสัมพันธ์ระหว่างระบบทั้งหมด	System Integration
7. AIN	AIN-APIList	รายการ API ที่เชื่อมโยง	ภาคปฏิบัติ	รวม API และมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล	Interoperability
7. AIN	AIN-SSOMap	ผังระบบที่เข้าถึงผ่าน SSO	วิเคราะห์	ภาพรวมบริการที่เชื่อมกับ Single Sign-On	Authentication Framework

9. เอกสารที่ใช้ในการดำเนินการในแต่ละองค์

องค์ประกอบ	รหัสเอกสาร	ชื่อเอกสาร	ประเภท	คำอธิบาย	เชื่อมโยงกับกิจกรรม
7. AIN	AIN-IntegrationProtocol	แนวทางการเชื่อมโยงระบบ	Template	รูปแบบมาตรฐาน JSON/XML	API & Protocol Design
8. IEP	IEP-InnovationReport	รายงานผลงานนวัตกรรม	ภาคปฏิบัติ	รวมโครงการ/ผลงานด้านนวัตกรรม	Tracking Innovation
8. IEP	IEP-TechShowcase	รายงานกิจกรรมเทคโนโลยี	ภาคปฏิบัติ	เช่น Hackathon, Demo Day	ประชาสัมพันธ์/เครือข่าย
8. IEP	IEP-PartnerMoU	สำเนาหรือทะเบียน MoU	ภาคปฏิบัติ	บันทึกความร่วมมือกับภาคี	Ecosystem & Partnership
8. IEP	IEP-ImpactReport	รายงานผลกระทบต่อชุมชน	วิเคราะห์	วัดผลจากนวัตกรรมต่อท้องถิ่น	Local Development

Version Control

หมายเลข	ความหมาย	ตัวอย่าง
V1.0	เวอร์ชันแรกที่เคยเผยแพร่	DGL-KPI-V1.0
V1.1	แก้ไขเล็กน้อย (Minor Update)	เช่น เปลี่ยนชื่อหัวข้อ
V2.0	แก้ไขใหญ่ (Major Update)	เช่น เพิ่ม KPI ใหม่ เปลี่ยนโครงสร้าง
-2025	ระบุปี (ถ้าใช้แยกตามรอบงบประมาณหรือแผนปี)	IEP-InnovationReport-V1.0-2025

ตัวอย่าง รหัสเอกสาร

องค์ประกอบ	รูปแบบรหัสเอกสาร	ตัวอย่าง
1. GSD	DGL-MP-V1.0	แผนแม่บทเวอร์ชัน 1.0
4. DLC	PDC-TrainPlan-V2.1	แผนการอบรม เวอร์ชัน 2.1
6. CSP	CDP-IncidentPlan-V1.2-2025	แผนรับมือเหตุการณ์ไซเบอร์ เวอร์ชัน 1.2 ปี 2025

ปรับปรุงล่าสุด วันที่ 13 มิถุนายน 2568

จัดทำโดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เศรษฐพงศ์ วงษ์อินทร์